

Otrdiena ● 2024. gada 6. februāris

CENA tirdzniecībā 0,95 EUR

Domā līdzi!

9.

Reiz pietiek! Arī mūsu zemnieki iziet ielās

Foto - J.Auziņš

Ieradušies paust nostāju. 5.februārī protesta akcijās Gulbenē (foto) un Rēzeknē piedalījās arī Balvu novada zemnieki. Zemnieks Jānis Auziņš, kurš devās uz Gulbeni, pastāstīja, ka akcijas vietā bija sapulcējušies pārsteidzoši daudz zemnieku: "Braucienā devās aptuveni 70 traktortehnikas vienības un lielā skaitā arī pavaodosās mašīnas. Izjutām diezgan labu kopības sajūtu, ka mēs, nozares pārstāvji, esam vienoti. Cerams, ka valdība ieklausīsies izvirzītajās prasībās. Ja nē, būsim gatavi ar traktoriem doties arī uz Rīgu."

Sanita Karavoičika

Latvijas lauksaimnieku pacietības mērs ir pilns, un tas aumaļām līst pāri malām – laiks iziet ielās! Šādu nostāju vakar, 5.februāri, pauda visā Latvijā notikušās biedrības "Zemnieku saeima" izsludinātās vērienīgās protesta akcijas dalībnieki. Tūkstošiem lauksaimnieku pulcējās dažādos Latvijas reģionos, lai paustu savu nostāju. Viņu vidū bija arī Balvu novada zemnieki, kuri devās uz tuvāko akcijas vietu – Gulbeni.

Lauksaimnieku ārkārtas sapulcē, kas notika pagājušā gada 2.novembrī, nozares pārstāvji izvirzīja konkrētas prasības zemkopības ministram Armandam Krauzem – Krievijas un Baltkrievijas pārtikas produktu tūlītējs importa aizliegums bez pārejas perioda, 5% samazinātās pievienotās vērtības nodokļa likmes atjaunošana Latvijai raksturīgajiem augļiem, ogām, dārzeņiem, nozares konkurētspējas veicināšana, birokrātijas mazināšana lauksaimniecības nozarē un citas. Taču, kā informē "Zemnieku saeimas" valdes priekšēdētājs Juris Lazdiņš, līdz šim ir izpildīta tikai viena no visām. Tieši tādēļ lauksaimnieki nolēma spērt radikālāku soli un pievērst valdības uzmanību.

"Kaut kas jādara, lai parādītu, ka ar zemniekiem jārēķinās, viņos jāieklausa. Šobrīd mūs vienkārši

ignorē," teic viens no protesta akcijas dalībniekiem, z/s "Liči" īpašnieks Jānis Auziņš no Kubulu pagasta. Viņš atzīst, ka daudz priečīgāks būtu, ja nevajadzētu piedalīties šādās akcijās, jo neatbalsta protestus protestēšanas pēc. Taču gandarijums ir par to, ka lauksaimnieki solidarizējas – nāk kopā un izrāda objektīvu kritiku. "Mēs parādām, ka ar mums ilgstoši nevar nerēķināties. Demonstrējam arī savu pilsonisko pozīciju – pastāvēt par ģimenēm un zemnieku saimniecībām, jo protests nav tāpēc, ka mums gribas paākstīties, tas ir jautājums par lauku izdzīvošanu," skaidro zemnieks. Viņš apliecinā, ka situācija, protams, nav laba – ir krize, ko izraisa iepludinātie *asījainie graudi* no Krievijas, svārstības izejvielu un graudu tirgos. Arogance un gumijas stiepšana lēmumu pieņemšanā no valdības puses, ierēdņu un valdības nerēķināšanās ir kaitinoša. "Mazliet akli viņi bīda savu zaļo kursu. Kur tad mūsu izcilie ES deputāti, kuri reklamējas ar tādām ietekmēm? Mēs taču Eiropā varam runāt, ka tepat blakus ir karš, kas mūs ļoti ietekmē, līdz ar to iespējams šo kursu korigēt vai uz laiku atlīkt. Nesaku, ka zaļais kurss ir slikti, tur ir arī daudzas labas lietas. Bet vai šis ir īstais brīdis, kad to ieviest? Samazinām birokrātiju, kontroli, ļaujam strādāt vieglāk, un tirgus pats visu sakārtos. Kad pasaule viss nostabilizēsies, tad arī atgriezīsimies pie šī zaļā kursa," ir pārliecināts J.Auziņš. Viņš apliecinā, – ja protesta akcijas nelīdzēs, būs gatavs ar savu tehniku kopā ar citiem zemniekiem doties arī uz Rīgu. Ja iet, tad līdz galam. "Ja ierēdņi un politiķi parāda tādu attieksmi, tad arī mēs varam parādīt savu. Diemžēl arī daudzi pilsētnieki neizprot lietas būtību. Agrāk cilvēki vairāk bija saistīti ar laukiem, tagad daudziem vispār nav nekādas saiknes, tāpēc daudziem ir izkroplots priekšstats par laukiem un saimniekošanu. Varam teikt, ka viss ir slikti, bet atcerieties, ka tieši zemnieki rūpējas par to, lai cilvēki būtu paēduši. Strādājam 24/7, lai būtu nodrošinājums. Mēs darām savu darbu, lai cienīgi dzīvotu," teic zemnieks.

Savu nostāju paust uz Gulbeni devās arī bioloģiskais lauksaimnieks Kristaps Pitkevičs no Balvu pagasta, kurš ar bioloģisko saimniekošanu nodarbojas jau sēsus gadus. "Bijuši briži, kad bioloģiskajai saimniekošanai gribas atmetst ar roku. Cenas bioloģiskajiem graudaugiem gandrīz tādas pašas kā konvenciālajiem, ražas – mazākas, atbalsts bioloģiskajiem zemniekiem arī kļūst arvien mazāks. Vārdu sakot, saimniekot grūtāk. Jau sen gaidīju protesta akcijas, savādāk runājam, bet neko nedarām. Mans protests ir pret lielo birokrātiju, jo ar katru gadu papīru darbs arvien pieaug un pieaug, neapmierina arī maksājumi – solit sola vienu, bet nepilda. Problēmu pietiek. Ja vajadzēs, braukšu arī uz Rīgu," apliecinā Kristaps. Lielas cerības uz to, ka valdība izpildīs lauksaimnieku prasības, viņš gan nelolo, taču atzīst, ka varbūt vismaz sarosīsies.

Īsziņas

Premjerministre ciemosies Balvos

8.februārī Ministru prezidente Evika Siliņa dosies reģionālajā vizītē uz Ludzu un Balviem.

Aptur 105 pasta nodalū slēgšanu

Satiksmes ministrija uzdevusi "Latvijas Pasta" padomei atkārtoti izvērtēt ieceri šogad slēgt vai reorganizēt 105 no 176 pasta nodalām visā valstī. Pastam pārmet sliktu komunikāciju un pārmaiņu vadību, uzstādot, ka nepieciešams apturēt haotisko pasta nodalū reorganizāciju un sākto procesu atkārtoti izvērtēt. Uzņēmums vajadzību samazināt nodalū skaitu pamato ar to, ka mazinās pieprasījums pēc pasta pakalpojumiem un uzturēt tik daudzas nodalas, kā pašlaik, neesot finansiāli izdevīgi. Vienlaikus tā padome sola pārskatīt termiņus, cik īsā laikā īstenot pārmaiņas. VAS "Latvijas Pasts" ir nolēmis apturēt plašo pasta nodalū slēgšanas plānu, kas paredzēja šogad slēgt 105 no 176 pasta nodalām.

0 6 ISSN 1407 - 9844

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 5. marta ● Nr. 10 (9585)

Vārds žurnālistam

Maruta Sprudzāne

Aizvadītās nedēļas nogale bija spraiga. Tiešāk sakot, dažādu sarunu un tikšanos pārpilna, veicot kārtējos darba pienākumus. Mednievas tautas nama zāle sanāca ļaužu pilna, ārpusē bija vieglo automašīnu rindas, un izskatījās, ka atbraucejī noskaņojušies kam svarīgam. Notika populāras estrādes mākslinieces koncerts, turklāt – par brīvu. Šis fakts bija pamatiņi savīnjojis sabiedrību, jo gan vietējā pagasta mērogā, gan arī redakcijai cilvēki vairākkārt pirms tam bija jautājuši: kāpēc brauc uzstāties Olga Rajecka un kāpēc tieši uz Medņevu? Īsā atbilde būtu, – tāpēc, ka pasaulē ir atsaucīgi un dāsnī cilvēki, un vietējā pagasta kultūras dzīvi vada ne mazāk labestīga un enerģiska vadītāja. Tāds tādam atsaucas! Iemesls bija vienkāršs, – dāvināt prieku šajā padrūmajā laikā, kad netālu noris karadarbības posts un kad pietiek problēmu arī pašu mājās, laukiem tukšojoties un ēku durvīm aizveroties. Koncerts bija iedvesmai, lai ļaudis apzinātos kopības spēku un tik vienkārši nepadotos!

Kopības spēku apzinās arī lauksaimnieki. Vakar Latvijā sākas viņu protesta braucieni, un nevar zināt, vai jaudīgā lauku tehnika vēl nedosies arī uz Rīgu. Lai kā arī zemkopības ministrs strauji sarīkotā tiešraidē centās stāsti, ka izteiktās prasības jau ir pildītas, daudz kas notiek uz labu, no lauksaimnieku puses nepārprotami izskanēja, ka viņi netic politiķiem un valdībai, jo darīts daudz par lēnu un maz.

Latvijā

Nepiekrit prognozēm par kara iespējamību starp Krieviju un NATO. Pēdējā laikā publiskajā telpā dzirdami pieļāvumi par kara iespējamību starp NATO un Krieviju. To pieļāvuši vairāki Rietumvalstu līderi un augsta ranga NATO militārpersonas, izsakot prognozes, ka ir iespējams Krievijas uzbrukums kādai NATO valstij vairāku gadu perspektīvā. Latvijas Nacionālo bruņoto spēku komandieris Leonīds Kalniņš, komentējot šādus izteikumus, uzsvēris, ka viņš tādām prognozēm nepiekrit un neuzskata par vajadzīgu šādi biedēt cilvēkus, taču Latvijas robežas aizsardzība ir jānodrošina "šeit un tagad".

Valsts prezidents devies uz Maltu. Latvijas prezentam Edgaram Rinkēvičam, dodoties valsts vizītē uz Maltu, nolemts piešķirt Latvijas apbalvojumus virknēi Maltaš amatpersonu. Kā liecina Ordeņu kapitula lēmu, Malta prezidentu Dzordžu Vellu nolemts iecelt par Triju Zvaigžņu ordeņa lielkrusta komandieri un piešķirt Triju Zvaigžņu ordeņa kēdi, bet viņa kundzi Mirjamu Vellu iecelt par Triju Zvaigžņu ordeņa lielkrusta komandieri.

Sākušies lauksaimnieku protesti. Protesti notiks Liepājā, Saldū, Talsos, Tukumā, Kuldīgā, Jelgavā, Dobelē, Bauskā, Jēkabpilī, Aizkrauklē, Daugavpilī, Rēzeknē, Valmierā, Gulbenē, Limbažos un Ogrē. Biedrības pārstāvji brīdina, ka protestu norisē tiks izmantota arī lauksaimniecības tehnika, līdz ar to ir jārēķinās ar iespējamiem satiksmes ierobežojumiem. Biedrības "Zemnieku saeima" valdes priekšsēdētājs Juris Lazdiņš norāda, ka pirmajā posmā protesti plānoti miernīlīgi.

Rosina sākt kriminālvajāšanu. Valsts policija rosina sākt kriminālvajāšanu pret diviem ventspilniekiem par narkotisko vielu aprīti Ventspili. Izņemtais daudzums – 19 vīstokļi – tika nosūtīti ekspertīzes veikšanai un konstatēts, ka tas satur protonitazēnu, kas ir sevišķi bīstama un viegli pārdozējama narkotiskā viela. Kratišanā izņemta arī nauda, kas iegūta, visticamāk, noziedzīgā ceļā – pārdodot narkotiskās vielas. Pie sievietes atrasti divi iepakojum ar tabletēm. Ekspertīze noteikta, ka tabletēs satur bromazepāmu. Aizdomās par to, ka sieviete atradusies narkotisko vielu ietekmē, viņa nogādāta medicīnas iestādē ekspertīzei, taču no pārbaudes atteikusies. Arī vīrietis tika nogādāts medicīnas iestādē ekspertīzes veikšanai, un viņš bijis narkotisko vielu ietekmē.

(Ziņas no www.tvnet.lv, www.delfi.lv)

Latvijas lauksaimnieku protests

Sauc par muļķām un nekam vairs netic

Lauksaimnieku protesta vilnis

Eiropā vēršas plašumā, vakar tam pievienojās arī Latvijas lauku produkcijas ražotāji. Divas dienas pirms izsludinātajiem protestiem, kas bija plānoti 16 Latvijas pilsētās, ar lauksaimniekiem gan steidzīgi tikās zemkopības ministrs, lai atbildētu uz biedrības "Zemnieku saeima" izvirzītajām prasībām. Saruna noritēja tiešsaistē, ministra teikto un lauksaimnieku jautājumus un komentārus klausījās aptuveni 550 cilvēku. Debates bija plašas, ievilķās gandrīz četru stundu garumā, taču tās nebeidzās ar piekāšanos, ka nebūs protesta akcijas. Zemnieku saeimas valdes priekšsēdētājs palika ieskatā, ka ministrija nav izdarījusi vēlamo, bet tikai aizbildinās ar runām un tukšiem solijumiem.

Viena no prasību sadaļām attiecas uz šobrīd tik aktuālo Krievijas un Baltkrievijas pārtikas produktu importa aizliegumu, ko lauksaimnieki pieprasīja tūlītēju. Sadaļā viņi izvirza četrus punktus.

Tie ir:

1. **Sagatavot normatīvo aktu bāzi, lai noteiktu tūlītēju (bez pārejas perioda) aizliegumu visiem pārtikas produktiem un lopbarībai, ko ieved no Krievijas un Baltkrievijas.**

2. **Veicināt Ukrainas graudu tranzītu uz trešajām valstīm.**

3. **Nekavējoties darīt iespējamo, lai apturētu visu pārtikas produktu un lopbarības tranzītu no Krievijas un Baltkrievijas.**

4. **Noteikt aizliegumu saņemt publisko finansējumu jebkādās valsts administrētās atbalsta programmās uzņēmumiem, kuri izmanto Krievijas pārtikas produktus un izejvielas.**

Trīs punkti izpildīti

Zemkopības ministrs Armands Krauze teica, ka ir rūpīgi iepazinies ar lauksaimnieku organizācijas viņam atsūtītajām vēstulēm un konkrētajām prasībām. Pirms nosūtīt oficiālu atbildi, bijusi vēlme noorganizēt tiešraidi, lai sarunā dzirdētu visi ieinteresētie lauku ražotāji.

Atbildot uz pirmo prasību punktu par importa aizliegumu, ministrs teica, ka Eiropas līmenī par to diskutē, sola veikt sociālekonomiskos aprēķinus, bet tūlītēja rīcība iespējama tikai nacionālā līmenī. Valdību veidojošās partijas jau vienojušās, ka būs šāds likumprojekts, ko sagatavo Zemkopības ministrija un pirmās (tātad – vakar) nodos koalīcijas partneriem un Saeimas deputātiem. Kāda būs gala versija – visai pārtikai vai tikai graudaugiem, to izlems deputāti. "Mēs uzskatām, ka imports ir jāaizliez," teica A. Krauze.

Punktā par graudu tranzītu no Latvijas puses izdarīts viss, lai Ukraina

Foto - M. Sprudzāne

Tiešraides saruna no Ozolniekiem. Zemkopības ministra Armanda Krauzes un Latvijas lauksaimnieku organizāciju saruna notika 2. februārī. Attiecībā par importa aizlieguma prasību izpildī Zemnieku saeimas valdes priekšsēdētājs Juris Lazdiņš bija skars: "Kur ir sarunas ar Ārlīetu ministriju, jo jūs pārstāvat Zemkopības ministriju arī valdībā? Lai sasniegstu rezultātu, ir jāiegulda darbs, bet deklaratīvi paziņojumi neko nedod. Izdarīts šajā jautājumā nav nekas, jo tam nav pierādījumu!"

izmantotu ostas, teica ministrs. Savukārt trešajā punktā prasīto, lai nekavējoties apturētu visu pārtikas produktu un lopbarības tranzītu, zemkopības ministrs skaidroja, ka to izdarīt Latvija kā atsevišķa dalībvalsts nevar, jo nav iespējams nonākt pretrunā ar Eiropas Savienības kopējā tirgus principiem. Tas neietekmētu arī graudaugu cenas pasaules biržās. "Prettiesiskas lietas darīt nedrīkst. Bez tam saņemam Eiro-pas atbalstu, un tās likumdošana ir jāievēro," teica ministrs.

Ceturtā punkta prasību izpildei jau ir uzsākta darbība, ir apstiprināti divi Ministru kabineta noteikumi attiecībā uz valsts atbalstu, nosakot, ka nedrīkst izmantot izejvielas un Krievijas produktus uzņēmumi, kuriem ir šīs atbalsts.

Līdz ar to, uzsakata ministrs, trīs prasību punkti būtībā ir jau izpildīti.

Trešo valstu graudu imports

Savukārt no kātesošajiem lauksaimniekiem izskanēja vairākkārtēji jautājumi, akcentējot viņiem būtisko pārtikas un graudu tranzītu no Krievijas un Baltkrievijas.

Vai Latvijas valsts nevar uzdot Latvijas dzelceļam aizliegumu pārvadāt graudus vai arī uzlikt lielas pakalpojumu cenas, tātad darīt visu iespējamo, lai apgrūtinātu jebkādu vēlmi izmantot Latvijas zemi?

Uz šo zemkopības ministra atbildēja: "Ja kaut ko darām, tad jābūt rezultātam, lai tas palidzētu mūsu zemniekiem. Ja ieviešam sankcijas, tad jācieš tam, pret ko tās ieviešam, nevis mums pašiem. Es teiku, ka jābūt efektam, nevis darīt tāpēc, ka domājam, ka tā būs labāk. Uzreiz varu pateikt, ka tās pašas kravas tad pārvadās privātie pārvadātāji, tāpēc ir vajadzīgs ES vienots lēmums."

Tam īstī nepiekrita Zemnieku saeimas valdes priekšsēdētājs Juris Lazdiņš: "Sauksim lietas istajos vārdos. Igaunijā šos pārvadājumus neapkalpo valsts

kompānija, bet Latvijā to veiksmīgi dara Latvijas dzelceļš. Jautājums: kāpēc tā dara?"

A. Krauze teiktais: "Tas nav imports Latvijā, bet gan imports ES. No šiem graudiem aptuveni 98% aizved prom no Latvijas. Latvija ir punkts, caur kuru ES ienāk produkti un arī ved tos ārā. Eiropas Savienībai kopumā uz Krieviju ir eksports – pārtika par aptuveni 6 miljardi, no kuriem Latvija uz Krieviju eksportē preces vērtībā tikai par 13 miljoniem. Bet caur Latviju tiek eksportētas preces aptuveni miljarda vērtībā."

Izskanēja arī šāds komentārs: "Mēs 25 gadus esam būvējuši graudu audzēšanas sistēmu no importētāja uz neto eksportētāju. Izvedam divas trešdaļas, un mums ir jāskatās eksporttirgos. Tā drūzmēšanās Latvijas ostās ar Krievijas graudiem diemžēl pasliktina Latvijas zemnieku situāciju jau ilgtēriņā, jo Krievijas graudi ir lētāki. Ja jums garām aizbrauc vagons, tad Krievijas budžetā tas ir aptuveni 3 tūkstoši eiro."

Jautājums ikvienam klātesošajam šajā sarunā. Vai jūsos ir palikušas jebkādās pašcieņas pazīmes pret savu valsti un sevi? Kārtējo reizi tiekamies un runājam, bet blakus notiek karadarbība. Un mēs kā tādi muļķas nespējam atrisināt nacionāli svarīgu jautājumu, lai aizliegtu agresorvalsts gan pārtikas, gan lopbarības produktu importu! Politikos un ierēdņos ir pilnīga nespēja nodrošināt sadarbību ar uzņēmējiem un lauksaimniekiem. Tāpēc mums ir neticība, un tā vairs nevar turpināties.

(No z/s "Mazdzērvites" piensaimnieka Jāņa Ločmeja teikta)

Lappusi sagatavoja M. Sprudzāne

Masieres pakalpojumi Balvos un Viļakā

Laba alternatīva zālēm

Vispirms masieres darbu viņa uzsāka Viļakā, taču, klientu rosināta, darba kabinetu atvēra arī Balvos. Tagad nedēļas darbdienas aizrit pārbraucienos, lai strādātu darbu, pieliekot savu roku vārda tiešā nozīmē cilvēkiem un palīdzētu viņiem uzlabot veselību. Saruna ar masieri INGU BORISANOVU.

Pastāstiet par sevi, lai uzzinām ko vairāk!

— Dzīvoju Balvos. Masieres darba pieredze man ir jau desmit gadus. Līdz medicīnas jomai nokļuvu gluži nejauši un esmu ļoti priecīga, jo tas ir mans īstenais darba laucināš. Vispār jau es biju baņķiere, kādreiz strādāju bankā, bet tad valstī iestājās krīze un daudz kas mainījās. Aizbraucu un pastrādāju Īrija, atgriezos un pievērsos tolaik populārajai SPA masāžai. Dzīvojot Rīgā, iestājos Stradiņa Medicīnas koledžā, ieguvu sertifikātu un turpināju praktizēties. Man patīk sava darbs un ir divkārs prieks, ja arī klients jūtas apmierināts, jo ir uzlabojis veselību.

Ko šis darbs prasa no paša masiera?

— Jābūt izturībai un stiprām rokām, lai gan ārstnieciskai masāžai nav jābūt izteiktī spēcīgai. Zelta likums ir neradīt cilvēkam sāpes. Masāžas iedarbība jauj atbrīvot saspringtos muskuļus, un es jūtu, cik stipri un kuras vietas cilvēkam ir savilktais. Veicu tikai ārstniecisko masāžu, taču cenšos to arī dažādot, ja klients vēlas. Tādēļ varu izmantot arī bankas, uzgarsētus akmeņus, kaut ko no ķīniešu masāžas veida, darbojoties ar skrāpīti.

Atklājet, par ko iedzīvotāji visvairāk sūdzas, kas viņiem sāp?

— Daudzi ir sēdoša darba darītāji. Šoferi ilgstošas stundas pavada transportlīdzekļos, citiem darbdienas aizrit uz kājām. Līdz ar to rodas diskomforts plecu un kakla rajonā, tirpst rokas, sāp galva. Ir visādas kaites. Noteikti var palīdzēt masāža, ko es sauktu par alternatīvu zālēm, tāpēc ieteiktu mēģināt veselības problēmu sākt risināt šādā cejā. Mana pieredze liecina, ka tas ir iespējams un tā notiek.

Bet ar pāris masāžām jau nebūs līdzēts. Vai pacientam jārēķinās ar ilgāku laiku šīm procedūrām?

— Ar pāris reizēm pietiks tiem, kuri jau regulāri bijuši uz masāžām un pēc laika atnāk profilaktiski. Bet sākotnēji minimālais kurss ir vismaz 5-6 reizes, kad var sākties ārstnieciskā iedarbība. Lai panāktu pārmaiņas un uzlabotu veselību, vajag reizes desmit. Plecu daļas masāžai vienā reizē pietiek ar 20 minūtēm, muguras daļai – 30 minūtēm.

Vai ziemas mēneši ir pateicīgs laiks, lai izmantotu masiera pakalpojumus?

— Jebkurš laiks ir pateicīgs un jebkuram cilvēkam noderētu masāžas kurss. Ja arī cilvēks nejūt sāpes, problēmu it kā nav, reizi gadā izieta masāža būs laba profilakse savas veselības labā. Teikšu, ka Balvos iedzīvotāji to labprāt dara. Patīkami dzirdēt pēc tam sakām: vai, es pilnīgi lidoju! Pie manis masējas dažāda vecuma cilvēki, lai gan vīriešu ir mazāk, acīmredzot viņi pret šo izturas skeptiskāk.

Kā notiek pirmā tikšanās ar klientu?

— Mēs aprunājamies. Es uzdodu jautājumus, lai noskaidrotu viņa veselības stāvokli, problēmas un tamlīdzīgi. Kāds atnāk pēc operācijas vai traumas, kādam ir ārsta nosūtījums. Iepriekšēja vizīte pie ģimenes ārsta būtu ļoti vēlama, lai pacients pārliecinātos par masāžas nepiecie-

Masiere Inga. Inga strādā visas nedēļas darbdienas, taču viņai šis režīms nenozīmē astoņas darba stundas ikdienā. Darba kabineti atrodas abās novada pilsētās – Balvos un Viļakā, un masieres laiks pāriet arī ceļā. Lai veiksmīgi strādātu un pati labi justos, Inga rūpējas arī par savu veselību un atpūtu. Taču viņa klientiem ir pretimnākoša, ja ļoti vajag, uz procedūrām var pierakstīties arī vakaros vai brīvdienās.

Savā darbā esmu ļoti elastīga, tāpēc pieņemšanu uz procedūru var sarunāt arī vakarpusē. Arī sev piešķiru brīvdienas, ja rodas nepieciešamība.

Foto - no personīgā arhīva

šamību un arī man būtu skaidrība, vēlama viņam masāža vai tomēr nē. Akūtos gadījumos masāžu nedrīkst veikt. Kā ārstniecības persona es nesu atbildību par saviem klientiem.

Vai vienmēr saskarsme ar klientiem izdodas un jūtates apmierināta?

— Teikšu, ka jā! Lai kāds arī sākumā ir mans klients – nerunīgs, drusku nobijies vai samulsis, kontakts mums rodas. Masāžas laikā viņš jau kaut ko pajautā, jūtu, ka mums veidojas saikne. Taču pirmā sarunu es neuzsāku, jo uzskatu, ka procedūras laikā sarunāties nevajadzētu, jo klientam vajag atslābināties, atpūsties, un tad šī procedūra būs arī iedarbīgāka. Taču cilvēki ir dažādi, kādam ļoti patik runāties, un tad, protams, es iesaistos sarunā.

Vai procedūrām izmantojat arī klientu atnestās eļļinas, kas viņiem patīk?

— Jā, noteikti! Citiem patīk arī ēteriskās eļļas, ko viņi atnes, un tās es iepilinu mandeļu bāzes eļļā. Tas labi iedarbojas caur ādu. Nākot uz procedūru, sāvs divlīcis līdzi nav jāņem, jo es lietoju vienreizlietojamos paladziņus.

Kas Jums pašai visvairāk patīk saskarsmē ar cilvēkiem?

— Man šis darbs rada baudu un dara laimigu. Es ar prieku pošos un eju uz darbu. Atklāšu, ka turpinu mācīties, papildinu zināšanas un drīzumā kārtošu eksāmenu, lai saņemtu sertifikātu darbam ar zīdaipiem un varētu arī

Zināšanai

- **Masāža ir dažādu roku kustību kopums, ar ko iedarbojas uz cilvēka ķermenī, lai panāktu vēlamo ķermenē stāvokli. Tas nozīmē – veicinātu asinsriti, vielmaiņu, notievētu un tamlīdzīgi. Tā ir ķermenē berzēšana ar ārstniecisku ieteikmi.**

- **Taču ne jebkura ķermenē berzēšana ir masāža. Piemēram, sekss vai kulināšana nav masāža. Ja "masieris" pacientam tikai palīdz vingrot, tā ir pacienta ķermenē vingrināšana (fizioterapija), nevis masāža.**

- **Vairumam masāžu pamatā ir klasiskā masāža, kas ir visizplatītākā manuālā terapija. Klasiskā masāža nav nekas sarežģīts, galvenais ir zināt tās lietojumu un pamatprincipus.**

mazļiem veikt ārstniecisko masāžu.

Jūsu masāžas kabinetam Balvos ir tīkams specifisks aromāts. Kas te smaržo?

— Man patīk "indiskā piegarša", kas varbūt pārāk nesaistīs ar ārstniecisko kursu, lai gan arī ieelpotajam gaisam ir sava nozīme. Tas ir vīraka kociņš, atvests tieši no Indijas, ko laiku pa laikam pakūpinu.

Svarīgs jautājums

Vai masāžu drīkst izdomāt uz savu galvu, vai labāk konsultēties ar ārstu?

IRĒNA SVILĀNE
Lazdukalnā,
bijusi ārsta
palīdzētāja.

— Pašdarbību laikam neieteiku. Vismaz kādu reizi vajadzētu konsultēties ar kādu speciālistu, bet vislabāk, protams, par masāžas vajadzību varēs pateikt ģimenes ārsts. Tas būs drošāk pašam pacientam. Ar masāžu var visādi gadīties, jo ir kontrindikācijas, kas nozīmē, ka kādam cilvēkam masāža vispār nav ieteicama un pat nedrīkst to veikt. Piemēram, ja ir paaugstināts asinsspiediens vai kādas saslimšanas.

Man pašai bijis tā, ka pēc veiktās masāžas kļuva ar veselību sliktāk – paaugstinājās asinsspiediens. Tā gan bija izteikti intensīva masāža, acīmredzot man kā cilvēkam cienījamos gados – daudz par stipru. Taču vispār masāža ir labs veselības uzlabošanas pakalpojums, un iedzīvotājiem to vajag izmantot. Lauku cilvēki ir smagi strādājuši, viņiem bieži sāp muguras, bet te vajag arī uzmanīties un noskaidrot pie speciālista, kāds īsti ir muguras sāpju cēlonis un vai masāža ieteicama.

Zinu, ka tagad piedāvā dažādus ar veselību un skaistumkopšanu saistītus pakalpojumus. Tas ir labi, bet vajadzētu iegūt pirms tam uzticamu un drošu informāciju, lai neiedzīvotos nepatikšanās. Tādi gadījumi ir bijuši. Pati jau vairākus gadus atpūšos, bet medicīnas jomā esmu nostādājusi 48 gadus. Cenšos sevi uzturēt formā, regulāri staigājot pa āru, ja vien nav pārāk slidens, nūjoju, ir arī citādi hobiji.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

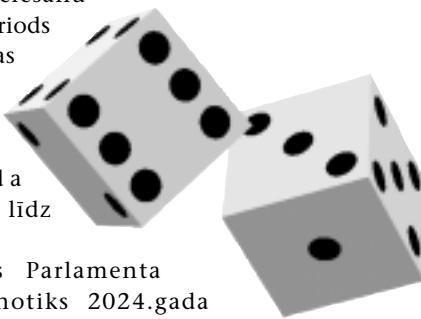
Der zināt!

Līdz vēlēšanām – 123 dienas

- Priekšvēlēšanu aģitācijas periods pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām ilgs no 2024.gada 10.februāra līdz 8.jūnijam.
- Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2024.gada 8.jūnijā.
- Tiesības piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir Latvijas pilsoniem, kā arī citu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoniem, kuri vēlēšanu dienā sasniegusi 18 gadu vecumu.
- Balsstiesīgajiem pilsoniem ir tiesības vēlēt jebkurā vēlēšanu apgabalā (Rīgā, Vidzemē, Latgalē, Zemgalē un Kurzemē) un balsošanai izvēlēties jebkuru vēlēšanu iecirkni Latvijā vai ārvalstīs bez iepriekšējas pieteikšanās.
- 5.februāra rītā, kā liecina CVK mājaslapā pieejamā informācija, EP vēlēšanām bija reģistrēti 6 politisko spēku saraksti: "Latvijas attīstībai" (18 kandidāti), politiskā partija "Stabilitātei!" (11 kandidāti), "Progresīvie" (18 kandidāti), JKP Jaunā konservatīvā partija (18 kandidāti), Nacionālā apvienība "Visu Latvijai!" - "Tērvzemei un Brīvībai/LNNK" (18 kandidāti), "Saskaņa" (18 kandidāti).
- Pagaidām tikai viena deputātu kandidāta (Aija Mežale) dzīvesvieta ir Balvu novadā.
- Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs atbilstoši kompetencei uzraudzīs priekšvēlēšanu aģitācijas ierobežojumus un aizliegumus saistībā ar priekšvēlēšanu izdevumu limitiem, administratīvo resursu izmantošanu priekšvēlēšanu aģitācijai, kā arī slēpto aģitāciju internetā, publiskās vietās un preses izdevumos.
- Aģitācijas veicējiem ne vēlāk kā triju darbdienu laikā pēc labdarības pasākumu finansēšanas, sponsorēšanas, pabalstu un dāvinājumu (ziedojumu) veikšanas jānosūta paziņojums Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam.
- Priekšvēlēšanu aģitācijas periodā noteikti stingri aģitācijas ierobežojumi, tostarp attiecībā uz to aģitācijas materiālu izvietošanu, kas par maksu publicēti elektro-niskajos plašsaziņas līdzekļos, preses izdevumos, publiskajās vietās un internetā. Lai nodrošinātu līdzvērtīgus aģitācijas apstākļus, politiskajām partijām, to apvienībām un nesaistītajām personām ir noteikti priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumu limiti. Ierobežotie izdevumi attiecas uz politiskās reklāmas izvietošanu, labdarību, sponsorēšanu, pabalstiem un dāvinājumiem.
- Pavisam kandidātu saraksta gatavošanas dokumentus saņēmušas 15 partijas vai partiju apvienības. Partiju sarakstu kārtas numuru vēlēšanām izloze paredzēta 13.februāri.
- EP vēlēšanas Eiropas Savienības dalībvalstīs notiks no 6. līdz 9.jūnijam.
- No Baltijas valstīm tiks ievēlēti 27 parlamentārieši: 11 no Lietuvas, 9 no Latvijas un 7 no Igaunijas.
- Igaunija būs vienīgā Eiropas Savienības valsts, kurā varēs balsot ar viedierīcēm jeb vēlēšanās būs iespēja identificēties ne tikai ar ID karti, bet arī Smart-ID.

Apstiprina attīstības plānu

30.janvāri Ministru kabinets izskatīja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Valsts reģionālās attīstības aģentūras (VRAA) un Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) kopīgi sagatavoto informatīvo ziņojumu par vēlēšanu procesu nodrošināšanai nepieciešamo informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, resursu apjomu un ilgtermiņa vīziju. Iestādes plāno virzīties uz vienotas digitālās vēlēšanu platformas izveidi. Izskatītais ziņojums definē vidēja termina vīziju un satur informāciju par nepieciešamajām investīcijām un to avotiem vēlēšanu procesa IKT atbalsta nodrošināšanai. Tā izstrādes procesā ir veikta visaptveroša situācijas analīze. Lai stiprinātu vēlēšanu procesa nodrošināšanas kapacitāti, VRAA būs CVK partneris informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) nodrošinājumā un atbalsta sniegšanā. Vienotu vēlēšanu atbalsta platformu plānots attīstīt pakāpeniski līdz 2029.gadam, kas rezultātā nodrošinās visu līmeņu vēlēšanu procesus, kā arī balsošanas funkcijas ieviešana pašvaldību referendumos.

Ieskats, par ko spriež reģionā

Novadu vadītāji negrasās padoties

Janvāra nogalē Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes sēdē novadu vadītāji sprieda par aktuāliem jautājumiem, tostarp par 2024.gada budžetiem, kas tobrīd Balvos jau bija pieņemts, bet citviet – vēl lemšanas stadijā. Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs atzina, ka Balvos negāja viegli: "Mēs plānojam strukturālās reformas un ņemt budžeta vadības kreditu. Tā nav laba prakse. Kā iet jums?"

Izdevumu pieaugums bez seguma

Preiļu novada domes priekšsēdētājs ĀRIJS VUCĀNS: – Ar Sergeju, kā Latgales plānošanas reģiona vadītāju, aicinu iezīmēt, ko darīsim ar 2025.gada budžetu. Domāju, ka šobrīd visi ir izspieduši savas pēdējās rezerves. Pieļauju, ka papildus nodrošinājums pagastos ir tuvu nullei. Esmu paskatījies jauno finanšu izlīdzināšanas modeļa scenāriju, kas, piemēram, skolas vecuma bērniem no 7 līdz 18 gadiem paredz to, ka finansējumu saņemsim nevis pēc deklarētajiem bērniem, bet pēc skolās esošajiem. Situācijā, kad liek slēgt skolas, tas nozīmē stabili finanšu samazinājumu. Tas ir numur viens. Otrs – šogad pirmsskolas pedagoģiem mazinājām slodzes, lai amortizētu pieaugumu. Turpmāk tas viss ir izsmelts. Kā Latgales pašvaldības varēs savākt 2025.gada budžetu? Finanšu ministrs Arvils Ašeradens ir teicis, ka jāgatavojas pāris smagiem gadiem, kas nozīmē, ka papildus naudas nebūs. Tātad izdevumu pieaugums bez seguma. Manuprāt, jāskatās uz priekšu, bet neredzu, kā to izdarīt.

Jāparāda reāla bilde un patiesība

Atstādinātais Rēzeknes pilsētas domes priekšsēdētājs ALEKSANDRS BARTAŠEVIĀCS: – Negribu novēlēt nevienai pašvaldībai un vadītājam to, ko šobrīd pārdzīvo Rēzekne. Izdevumi palielinājās, kas nozīmēti ar valsts likumiem. Tās ir papildus pašvaldības funkcijas bez jebkāda seguma. Piemēram, šī gada budžetā iedzivotāju ienākumu nodoklis pieaugis apmēram par miljons eiro, ņemot vērā to, ka uzņēmēji labi strādā, algas maksā un daudz vai maz viss attīstās pareizā virzienā. Jāsaprot, ka valsts dotācijas zaudējām ap 300 000 eiro. Par izdevumiem runājot, tad tikai pirmsskolas izglītības skolotāju algām mums jāsamēklē 1,5 miljoni eiro, procentu maksājumiem plus 1,2 miljoni eiro, DI projektam – 800 000 eiro un vēl miljons eiro pārējām nepieciešamajām vajadzībām. Pat dabisks deficitis budžetā ir četri, pat vairāk miljoni eiro. Ticiet man, ja, neko nedarot, gaidisim 2025.gadu, tad situācija būs vēl traģiskāka. Mums nāksies strādāt ne tikai četrās dienas nedēļā, ne tikai slēgt skolas, bet vēl kaut kas jāizdomā, lai pašvaldības eksistētu. No vienas pusēs no mums nekas nav atkarīgs, tomēr ceru, ka valsts neatteikties no pašvaldībām. Diemžēl situācija ir bēdīga. Tagad mēs ziedosim investīciju projektus, jo nevarēsim tiem nodrošināt līdzfinansējumu. Ja nebūtu struktūrfondu, nebūtu daudzmaiz sakārtotu ceļu, nebūtu radītas jaunas darbavietas. Es pat nerunāju par to, ka mums ļoti jādomā par demogrāfisko situāciju Latgalē. Cilvēki bēgs, ja tas turpināsies tādā garā. Situācija klūst neatgriezeniska. Mums nebūs, uz ko balstīties, ja nebūs cilvēku. Diez vai varēsim iztikt uz pensionāru rēķina. Mēs to visu labi zinām, varam šādas prognozes veikt, bet ar to nepietiek. Vajag rīkoties, turklāt ātri. Latvijas sabiedrībai jāparāda reāla bilde un patiesība, kas notiek Latgalē un citās pašvaldībās. Izskatās, ka pašvaldības necīnās par to, lai valstī pastāstītu par bēdīgo situāciju. Es piedāvāju vismaz sākt ar parakstītu kopīgu vēstuli, iezīmējot problēmas. Tāpat sākt atklātu sarunu ar valdību, piedāvājot savus risinājuma varian-

tus, kuru ir diezgan daudz. Tas prasīs arī krīzes reakciju no valdības puses. Kāpēc mēs samazinām darba nedēļu, kāpēc mēs samazinām štātus? Uz šī fona valsts pārvalde palielina darbinieku skaitu, palielina sev algas. Viņi nedomā, kur ir tā pieklājības robeža, līdz kurai algas var celt. Viņi ir pazaudejūsi realitātes sajūtu, tāpēc nepieciešami spēcīgi rīki, lai atgrieztu uz zemes. Pieņemsim, ka šī valdība kritis, bet jaunā taču neko nemainīs, jo turpinās iepriekšējo valdību vainot visos grēkos un turpinās iepriekšējo politiku. Tā ir mūsu Latvijas tradīcija. Mums pašiem jāatbild uz jautājumu: "Uz ko esam gatavi?"

Skaidrs, ka vajag rīkoties konsolidēti, jo, ja katrs pašvaldības vadītājs stātis par savām bēdām, tas ir viens stāsts. Bet, ja visas pašvaldības celsies, sakot, ka tā rīkoties nevar, tas ir cits stāsts. Zem jautājuma zīmes paliek valsts attīstība un nākotne. Mans priekšlikums: izstrādāt kopīgu pozīciju, piedāvāt valdībai risinājuma variantus, kas var būt arī nodokļu pārdale uz pašvaldību pusi. Mums visiem kopā, ne tikai pašvaldībām, ir jāatbild par izveidojušos situāciju. Jā, mēs varam pateikt, ka nevaram apstiprināt budžetus un darīt ar mums to, ko gribat... Tā būtu ideāla pozīcija, bet es neceru, ka visi gatavi tādiem kardināliem lēmumiem. Mani atstādināja no amata, jo mēģināju savilkta budžetu kopā. Neatkārtojet manas kļūdas!

Sergejs Maksimovs:
"Ko darām? Ir piedāvājums sagatavot kopējo vēstuli, kurā skaidri pasakām, kas mūs neapmierina. Ja nesadzird ne premjere, ne finanšu ministrs, tad varbūt varētu sadzirdēt prezidents..."

Kā Romas laikos, – vajag maizi un izrādes

Augšdaugavas novada domes priekšsēdētājs ARVĪDS KUCINS: – Par skolu slēgšanu nelamā jau ministriju, jo juridiski lēmumus pieņem pašvaldības. Visas bumbas ir mūsu krastā. Varasvīru izteikumi televīzijā liecina, ka pašvaldībās jāsamazina štati, jāoptimalizē, jāveic reformas utt. Uz mūsu darbinieku rēķina valsts iegūst sev darbiniekus, kas saņem divreiz vairāk. Mums, kā Romas laikos, vajag maizi un izrādes. Kādas izrādes? Dziesmu svētkus, bet vai mums pastalas jāpērk?

Aleksandrs Bartaševičs: "Kāpēc mums jāatceļ bērnu piedzimšanas pabalstus? Valdību pa lielam neinteresē, kas notiek pašvaldībās. Sasniedzot kritisko momentu, vajag rīkoties. Tas nav vienvirziena ceļš, kad vienam viss atļauts, otram – nekas."

Cīnīsimies!

Līvānu novada domes priekšsēdētājs ANDRIS VAIVODS: – Mums visiem kaut kas jādara nevis šodien, bet vakar. Saeimas deputāti pēc tam pateiks, ka skolas taču likvidēja pašvaldību vadītāji. Cīnīsimies! Pašvaldības likumā skaidri un gaiši jānorāda, ka finansējumu papildus funkcijām jānodrošina valstij.

Epilogs

S.Maksimovs, taujāts, kas gaidāms, "Vadugunij" atzina, ka pašvaldībās tiek apkopoti dati, balstīti uz cipariem: "8.februāri Balvos ciemosies premjere Evika Silīpa. Kopā ar Latgales pašvaldību vadītājiem informēsim par esošo situāciju."

Fakti

- Latvijā ir 43 pašvaldības (36 novadi un septiņas valstspilsētas), un vismaz 19 no tām ir problēmas ar budžeta sabalsēšanu – nepietiek desmitiem miljonu eiro.
- Balvu novada pašvaldības 2024. gada budžetā trūkst 4,8 miljoni eiro, bet Talsu novadā – 11,3 miljoni eiro.
- Rīgas domes 2024.gada budžeta izdevumi plānoti par nepilniem 200 miljoniem lielāki nekā ieņēmumi (ieņēmumi – 1 miljards; izdevumi – vairāk nekā 1,5 miljardi eiro).
- Jūrmalā 2024.gada ieņēmumi – 107,5, bet izdevumi – 120,5 miljoni eiro, Saldus novadā – attiecīgi 47,3 un 55,4 miljoni eiro, Salaspilī – 38,8 un 52,3 miljoni, Ventspils novadā – 19,39 un 23,26 miljoni eiro, Jelgavas novadā – 67 un 83,4 miljoni eiro.
- Naudas nepietiek arī Latvijas bagātākajām jeb turīgākajām pašvaldībām. Tā Ropažu novadā 2024.gada pamatludzēta ieņēmumi ir apstiprināti 82 528 249 eiro apmērā, bet izdevumi – 85 270 696 eiro apmērā, ieskaitot naudas līdzekļu atliku (uz gada sākumu) 1 774 030 eiro apmērā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Apsveicam!

Rugājietis izcīna zelta medaļu

Foto - no personīgā arhīva

Interesē bioloģija. Skolotājai L.Krēbsei un skolēnam E.Krilovam bioloģija ir ne tikai vienkārši mācību priekšmets, bet kaut kas vairāk.

Gada sākums ir aktīvs mācību priekšmetu olimpiāžu laiks. Janvāra otrajā pusē uz bioloģijas valsts olimpiādi 9.klašu grupā bija uzaicināti 59 skolēni no visas Latvijas. Rugāju vidusskolas skolēns EDUARDS KRILOVS tajā ieguva zeltu.

Uzsvars – uz tekstpratību

Kā ierasts, olimpiādes vispirms notiek skolā (1.posms), tad novadā (2.posms) un valstī (3.posms). Skolotāja Lolita Krēbse, kura sagatavoja Eduardu olimpiādei, kā svarīgāko uzvaras lauru plūkšanā min jaunieša talantu, jo bez tā šādi panākumi nav sasniedzami. Savukārt dalība olimpiādēs veicina talanta attīstību: "Eduardam ir izcila tekstpratība, ar ko daudziem bērniem mūsdienās ir problēmas. Bioloģijas valsts olimpiāde 9.klašu skolēniem Latvijas Universitātes Akadēmiskajā centrā ilga trīs dienas. Pirmajā dienā vairāk bija teorijas pārbaude, otrajā – dažādi uzdevumi, četri apjomīgi laboratorijas darbi bioloģijā. Abās dienās bija uzsvars uz tekstpratību, kur vajag talantu saskatīt, analizēt, prast izpildīt. Olimpiāžu darbos nav tādi uzdevumi, ko māca skolā. Tās bija diezgan nogurdinošas dienas, jo vajadzēja strādāt ātrā tempā." Trešajā dienā Rīgā notika dažādas nodarbinābas, meistarklases un apbalvošana. Skolotāja ir pārliecīnāta, ka dalība un uzvara olimpiādē Eduardam sniedza jaunu pieredzi: "Viņam patika. Bija interesanti. Turklat Eduardam ir vairāki talanti. Viņš, piemēram, glezno uz audekla. Pat kopmītnēs, kad Rīgā bija aizvadīta viena no olimpiādes dienām, redzēju, ka viņš zīmē, skicē."

Svarīgi stipri pamati

Skolotājas L.Krēbses skolēni, kurus viņa gatavo bioloģijas olimpiādē novadā, katru gadu iegūst godalgotas vietas, bet zelta medaļa valsts olimpiādē ir pirmoreiz. "Protams, ir gandarijums un sajūta, ka strādāts nav velti. Eduardam bioloģijā ir stipri pamati, uz tiem var būvēt pārējo,"

pārliecīnāta skolotāja. Viņa uzsver, ka svarīgi, lai skolēni mācību stundās klausās, seko līdzi un strādā, kas ir pamats zināšanu ieguvē.

Ijāiegulda daudz laika un darba, gatavojoties olimpiādēm, jo jāapgūst papildus zināšanas, ar mācību stundās mācīto vien nepietiek. "Ja lūdz Eduardam ko iemācīties ārpus mācību stundām, viņš izdarīja, pēc tam pārrunājām, ko ir iemācījies. Paldies viņa vecākiem un vecmammai par gudro un talantīgo skolēnu! Ar talantu vien panākumus grūti sasniegt, vēl ir vajadzīgs pamatīgs darbs un interese par bioloģiju. Eduardam tas viss ir," atzīst skolotāja.

Runājot par bioloģijas olimpiāžu uzdevumiem, L.Krēbse skaidro, ka, gatavojoties novada olimpiādei, ir zināma programma, kas nedaudz vispārīgi ieskicē, kam jāgatavojas. Savukārt valsts olimpiāde ir kā pārsteigums, īpaši laboratorijas darbi: "Ir jārēķinās ar to, ka var būt tādi uzdevumi, ko skolēns nebūs ne redzējis, ne dzirdējis." Ikdienā 9.klases skolēniem bioloģijai ir atvēlētas divas mācību stundas nedēļā, kas ir par maz, lai sagatavotos olimpiādei. Ceļā uz panākumiem ikviens tēma ir jāapgūst padzīlināti, jāgatavojas pēc vairākām mācību grāmatām.

Rezultāts priecē

Eduards atzīst, ka, dodoties uz valsts olimpiādi, nebija domājis par medaļas iegūšanu: "Gribēju vienkārši pēc iespējas labāk izpildīt uzdevumus. Uzvara nāca negaidīti, protams, biju priecīgs." Uzdevumi, viņaprāt, bijuši gan viegli, ko varēja ātri izpildīt, gan arī grūtāk saprotami. Uzdevumu bijis daudz, bet viņam patika. Taujājot, cik laika velta mācībām mājās, Eduards atklāj, ka vidēji tā ir viena stunda. Gatavojoties olimpiādēm (arī angļu valodā, ķīmijā un fizikā), vakaros mācās aptuveni trīs stundas. Jaunietis pieļauj, ka savu nākotni saistīs ar bioloģiju, bet viņa mīļākais mācību priekšmets ir cits – vizuālā māksla. "Gleznoju parasti vakaros, pēc mācībām skolā, jo tā man ir atpūta," atklāj jaunietis.

Foto - no personīgā arhīva

Eduarda darbi. Jaunietis atklāj, ka viņam patik gleznot dabu. Darbos dominē zaļie toni. Eduardam ir daudz talantu un interešu. "Visu varu paspēt, nejūtos ļoti noslogots," teic zelta medaļas ieguvējs.

Foto - no personīgā arhīva

Īsumā

Iepazīst gadalaikus

Tilžas pamatskolas pirmsskolas izglītības grupa "Ežuki" janvārī apguva tēmu "Gadalaiki". Daudzveidīgi darbojoties visās mācību jomās, bērni noskaidroja, ka Zemei, griezoties ap Sauli, noteik gadalaiku maiņa. Audošķni, kā stāsta skolotāja Elita, iepazīnās ar gadalaikiem raksturīgākajām pazīmēm, laika apstākļiem un nodarbēm. Radošajos darbos bērni biežāk attēloja ziemu.

Aicina pieteikties stipendijai

Ar 1.februāri 12.klašu skolēni var pieteikties Vītolu fonda stipendijām. Tās pamatā paredzētas jauniešiem, kas ir bāreni, aug viena vecāka vai daudzbērnu ģimenē un plāno nākamajā mācību gadā sākt studijas kādā no Latvijas augstskolām.

Vai bērni prot lasīt?

"Latvijā 6% skolēnu desmit un vienpadsmiņu gadu vecumā neprot lasīt," preses konferencē žurnālistiem uzsvēra Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bērnu literatūras centra vadītāja Silvija Tretjakova. Viņa norādīja, ka LNB kopā ar Izglītības un zinātnes ministriju un Kultūras ministriju, kā arī ar daudziem sadarbības partneriem LNB šogad sāks plašu sabiedrības iesaistes kustību "Restarts lasīšanai". Arī sabiedrība ir aicināta iesaistīties bērnu lasītprasmes veicināšanā.

Lasītprasme ietekmē mācības

Pētījumi liecina, ka agrākā vecumā lasīt iemācīs tie bērni, kuriem vecāki no mazotnes ir lasījuši priekšā, tā bagātinot bērnu vārdu krājumu un ieinteresējot lasīšanas procesā. Bērnu lasīšanas mācīšanās ir process, tāpēc skola pieņem skolēnu tādā stadijā, kādā tas šajā procesā ir pirmajā klasē. Pat tad, ja bērns prot raiti lasīt, ne vienmēr spēj izprast tekstu.

Saskaņā ar starptautiskā lasītprasmes novērtēšanas pētījuma datiem, optimāls vecums, kad ir jāsāk mācīties lasīt, ir četri gadi. Tiem bērniem, kuri sākuši mācīties lasīt tikai piecu gadu vecumā, sākumskolā ir zemāki sasniegumi mācībās, vēl zemāki sasniegumi ir tiem, kuri sākuši mācīties lasīt sešu vai septiņu gadu vecumā.

Latgalē maz apmeklē pasākumus

Kultūras akadēmijas pētījuma dati liecina, ka pēckovidā laikā 46% Latgales iedzīvotāju nav apmeklējuši nevienu kultūras pasākumu. No tiem latgaliešiem, kas devušies uz koncertu, teātri vai cirku, liela daļa apmeklējusi tikai tos pasākumus, kas notikuši pašu pagastā vai pilsētā. Kā galvenie iemesli, kāpēc gandrīz pusei reģiona iedzīvotāju kultūras patēriņa pētījuma aīlēs pretim ir 0, tiek minēta reģiona sociālekonominā situācija, sabiedriskā transporta grafiki un valodas barjera.

Pētnieki, analizējot datus, izmanto divus jēdzienus – kultūras pieejamību un piekļūstamību. Kultūras pieejamību nozīmē pašus pasākumus, un latgaliešiem to netrūkst. Piekļūstamība pasākumiem ir otrs jēdziens. Tas nozīmē iedzīvotāju iespējas vai ierobežojumus piedāvātos pasākumus apmeklēt.

Vietējie kultūras dzīves organizētāji atzīst, ka kultūras patēriņā svarīgāka ir reģiona sociālekonominā situācija nevis sabiedriskais transports. Latgalē vidējā alga ir par 600 eiro mazāka nekā Rīgā.

Kultūras patēriņa pētījumā Latgalei ir daudzi dati ar minus zimi, pat zālumballes Latgalē tiek apmeklētas retāk. Taču vienā disciplīnā – bibliotēkas apmeklējumā – Latgales reģions apsteidz Rīgu. Ja galvaspilsētā 2022.gadā 7% iedzīvotāju bija apmeklējuši bibliotēku, tad Latgales rādītājs ir 25%.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Janvārī laikraksta "Vaduguns" žurnālisti ciemojās lielākajā Lavijas novadā – Ogrē, kas zināms kā novads, kurā ir skaistākie Ziemassvētku rotājumi, novads, kurā ir lielākais iedzīvotāju skaita pieaugums un mazākais bezdarba procents – tikai 3%. Vēl Ogre pēdējā laikā iemantojusi atpazistamību un labu slavu ar divām ļoti skaistām un modernām būvēm – Ogres Valsts ģimnāziju un Ogres Centrālo bibliotēku.

Vieta, kur mācīties un augt gudriem skolēniem

Tā būs viena no modernākajām skolām Baltijā – tieši ar šādu mērķi 2021.gada maijā tika uzsākta Ogres Valsts ģimnāzijas jaunās ēkas un sporta arēnas "Ogre" būvniecība, kas savas durvis izglītojamajiem pirmoreiz vēra 2023.gada 1.septembrī. Šobrīd Ogres Valsts ģimnāziju par savu skolu sauc 640 izglītojamie un 56 pedagogi, bet ēkas ietilpība ir līdz 672 izglītojamajiem.

Direktore vietniece izglītības jomā DACE ZEMĪTE stāsta, ka skola uzcelta divu gadu laikā, bet ideja par to lolota vairākus gadus. Jāpiebilst, ka pašvaldības nākotnes redzējums ir tāds, ka Ogrē būs tikai viena vidusskola – valsts ģimnāzija, tāpēc sākts vairāku pilsetas skolu reorganizācijas process. Ēkas plānojums veidots tā, lai sniegtu plašuma sajūtu un sasaisti ar ārtelpu. Skolas centrālajā daļā atrodas iekšpagalms ar dārza mēbelēm. Skolā pavisam labiekārtotas 33 mācību telpas.

Šobrīd Ogres Valsts ģimnāziju par savu mācību iestādi sauc 640 skolnieki. Skolā ir deviņas paralēlās 10.klases, astoņas 11.klases un trīs 12.klases. "Esam īpaši arī ar to, ka 10.klasēs mums ir četri audzinātāji virieši – gados jauni cilvēki, kuriem nedaudz vairāk nekā 30 gadi. Tas Latvijas izglītības iestādēs ir liels retums. Lepojamies, ka mēģinām strādāt arī ar saviem bijušajiem absolventiem. Viens no viņiem atgriezies pie mums jau kā pedagogs," pastāstīja direktore vietniece izglītības jomā. Skolēniem tiek piedāvāti četri mācību novirzieni: "Cīlveks un sabiedrība", "Kultūra un māksla", "Inženierzinātnes un tehnoloģijas" un "Dabaszinātnes".

Šajā izglītības iestādē mācās ne tikai Ogres novada skolēni, bet brauc arī no Aizkraukles, Ropažiem. Iespēju robežas Ogres novada Izglītības pārvalde sadarbībā ar tehnikumu meklē dienesta viesnīcas. "Ir skolēni, kuri labprāt izmanto šo pakalpojumu. Viss atkarīgs no pašiem jauniešiem – pilsēta viņiem devusi iespēju iegūt labu izglītību modernā skolā. Pedagoji arī nokomplektēti, tikai pašiem jārāda interese un motivāciju mācīties," uzskata Dace Zemīte.

Ieeja ar iedzīvotāja karti. Lai iekļūtu skolā, skolēniem un darbiniekiem pie ieejas jāiet cauri vārtiņiem, noskenējot Ogres novada iedzīvotāja karti. Savādāk ieklūt ēkā nav iespējams. Pirmajā stāvā pie garderobes katram skolēnam paredzēts sava mantu glabāšanas skapītis ar atslēgu un kodu.

Viss – pēc plāna. Pirmajā stāvā izvietots vestibils, skolas administrācijas telpas, aktu zāle/auditorija, kā arī dabaszinātņu mācību priekšmetu kabineti un pedagoģu telpas. Četrās darba un atpūtas telpas paredzētas pedagoģiem. Otrajā stāvā – matemātikas, tehnoloģiju, humanitāro un sociālo zinātņu mācību klases, kā arī metodiskais centrs un bibliotēka. Savukārt trešajā stāvā strādā sociālais pedagoģs, psihologs, karjeras konsultants, atrodas tehniskās telpas. Te skolēniem arī nodrošināta izeja uz jumta, ko paredzēts izmantot kā observatoriju, kā arī citiem nelieliem skolas pasākumiem.

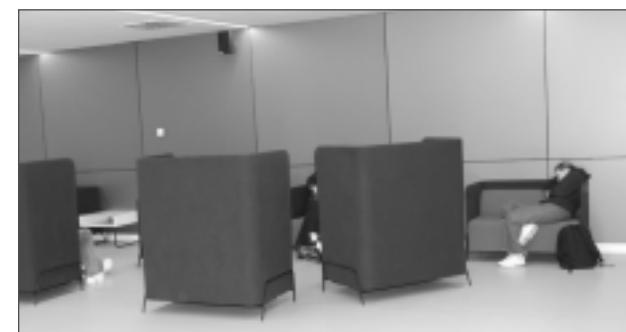
Jaunākā skola Latvijā. Ogres Valsts ģimnāzija, kuras kopējais finansējums sasniedza 38,5 miljonus eiro, ir viena no modernākajām skolām Latvijā un jaunākā, kas uzcelta no nulles. Tās izbūvē liela uzmanība tika pievērsta videi draudzīgiem risinājumiem un energoefektivitātei. Ēku projektēšanas procesā tika iesaistīti arī ap 100 jauniešu un pedagoģu no citām skolām, kas sniedza savu redzējumu par to, kādai būtu jāizskatās mūsdienīgai, uz nākotni vērstai izglītības iestādei. Ogres Valsts ģimnāzijas ēka bija viena no 12 Latvijas Arhitektūras gada balvas 2023 nominantiem.

Divi vienā. Direktore vietniece izglītības jomā Dace Zemīte stāsta, ka ģimnāzijas aktu zāle, kas atrodas 1.stāvā, sadalīta divās daļās – aktu zālē un auditorijā. Šajā telpā, kur ieplānotas 230 vietas, var notikt gan mācību stundas, gan arī pasākumi klašu grupām, savukārt lielos pasākumus skola rīko vestibilā, jo visi 640 skolēni aktu zālē neietilpst.

Par visu padomāts. Visas mācību telpas aprīkotas ar mūsdienīgām, ergonomiskām mēbelēm, digitālajiem ekrāniem, tāfelēm vai tāfeļu sienām. Galdiem ir regulējams augstums, arī skolotāja galdam, un pedagoģs pie tā var strādāt, arī stāvot kājās. Piemēram, kursā "Dizains un tehnoloģijas" skolēniem ir iespēja darboties ar moderniem darbgaldiem – te pieejams gan 3D printeris, gan lāzergriešanas un citas modernas iekārtas. Savukārt teātra un mākslas telpa īpaša ar to, ka tajā izolēta skaņa un nav neviens loga.

Gaumīgi atpūtas stūriši skolēniem. Projektējot šo izglītības iestādi, speciālisti daudz domājuši par stūrišiem, kur jaunieši var pasēdēt, norobežoties, pamācīties. Jauniešiem gaiteņos un vestibilos izvietoti pieci atpūtas stūriši ar elektrības rozetēm, kur uzlādēt telefonu vai datoru, bet apgaismojumu ieslēdz sensori. Pedagoģi novērojuši, ka tie ir ļoti pieprasīti. "Šos stūrišus skolēni izmanto, kā nu kurš – cits mācās, cits atpūšas telefonā. Tā viņiem ir vieta, kur norobežoties," teic Dace Zemīte.

Starptautiskām prasībām atbilstoša halle. Sporta hallē, kas savienota ar ģimnāzijas ēku, pieejamas gan stacionārās, gan pārvietojamās tribīnes, kopumā nodrošinot vietu līdz pat 1700 skatītājiem. Sporta kompleksa pamatā ir Starptautiskās vieglatlētikas federācijas prasībām izbūvēta vieglatlētikas areņa ar 4 apļveida (200m) un 6 sprinta skrejceliņiem, sektoriem tālēkšanai, augstlēkšanai, kārtlēkšanai un lodes grūšanai. Savukārt arēnas vidū atrodas komandu sporta veidu laukums, kas piemērots basketbolam, florbolam, tenisam, rokas bumbai un volejbolam. Sporta ēkā atrodas telpas arī cīņas treniņiem, ģērbutves un telpas treneriem, otrajā stāvā – trenāžieru zāle, horeogrāfijas zāle un vingrošanas nodarbiņu zāle. Ēkas apkārtne izbūvētas trīs autostāvvietas. Ir pārbūvēts piebraucamais ceļš skolas un sporta ēkām, lai nodrošinātu audzēkņu un sportistu ērtu piekļūšanu ēkām.

Viedā bibliotēka Ogrē ļoti pieprasīta

Vēl pirms diviem gadiem tagadējās Ogres bibliotēkas vietā atradās padomju laikos celta divstāvu ēka, kas nu izmainijusies līdz nepazišanai un ieguvusi pavasam citu – modernu un iedvesmojošu – veidolu. Šobrīd tas ir daudzfunkcionāls kultūrizglītības centrs, kurā atrodas bibliotēka un dzimtsarakstu nodaļa.

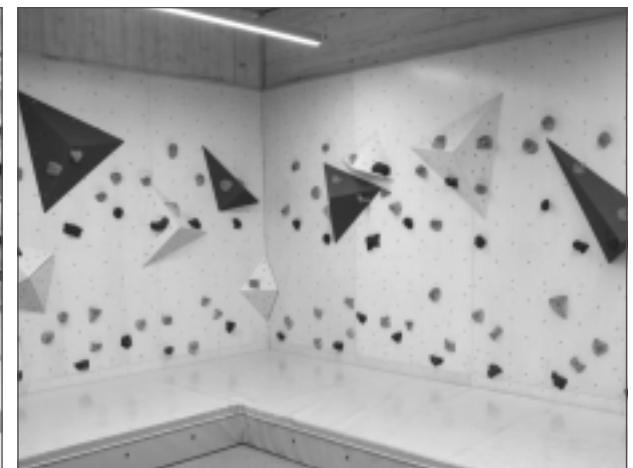
Ogres Centrālās bibliotēkas direktore vietniece AIJA ŽILVINSKA stāsta, ka bibliotēkas projekta autori ir jaunais arhitekts Rūdis Rubenis un pieredzējušais arhitekts Valdis Onkelis, kuri projekta izstrādes gaitā ļoti ieklausījās bibliotēkas darbiniekos un iedzīvotajos – bērni zīmēja zīmējumus, māmiņu klubs izteica savas vēlmes, un tas viss tika ķemts vērā. “Kopš bibliotēkas atvēšanas mums apmeklētāju skaits trīskāršojies, pieaudzis arī reģistrēto lasītāju skaits, kuru šobrīd ir vairāk nekā 6 tūkstoši. Esam sabiedrības centrs, kur var atrast paskatīties izstādes, pasēdēt uz palodzēm, ir ļoti jaiks dabas tuvums, ko var vērot pa logiem. Mums ir grupu darba telpas, kuras var rezervēt bez maksas. Un to visu var izdarīt attālināti – mājaslapā,” stāsta direktore vietniece Aija Žilvinska.

Energoefektīva un moderna

Bibliotēkas ēka būvēta ar līmētā koka konstrukciju tehnoloģiju, kas to ierindo kā vienu no pirmajām ar šādu metodi celtajām sabiedriskajām ēkām Latvijā. Bibliotēkas konstrukcijās izmantoti vairāk nekā 800 kubikmetri koksnes, uzstādīti saules paneļi, zaļā augu siena, kas tiek laistīta, izmantojot lietus ūdeni, ierīkota īpaša apkures sistēma, tādējādi ienesot jaunu standartu energoefektīvu koka konstrukciju būvju celtniecībā. Jaunajā ēkā ierikots apgaismojums ar viedo vadību, izmantojot līdz pat 80 procentiem dabiskā apgaismojuma. Virs autostāvvieta, uz tērauda konstrukcijām, uzstādīti 117 saules paneļi lokālās elektroenerģijas ražošanai un divas elektrouzlādes stacijas. Teritorija ir pilnībā labiekārtota, tajā ieklāts kvalitatīvs brūga segums un izbūvēta terase.

Iekļuvusi pasaules labāko četriniekā. 2022.gadā Ogres bibliotēka piedalījās Starptautiskās bibliotēku asociācijas un institūcijas federācijas (IFLA) konkursā par gada labāko publisko bibliotēku, kurā tika novērtēta gan ēka, gan tehnoloģijas, sadarbība ar kopienu un bibliotekāru darbs. Pirma reizi vēsturē Ogres bibliotēka iekļuva pasaules labāko bibliotēku četriniekā. “Tas patiešām ir liels sasniegums, ka varējām sevi prezentēt pasaules mērogā lielajā konferenčē Dublinā. Saņēmām labus vārdus un atsauksmes no konkursa žūrijas par to, ka mūsu bibliotēka ir ļoti mājīga un vērsta uz kopienu,” pastāstīja Ogres Centrālās bibliotēkas direktore vietniece Aija Žilvinska.

Nemtas vērā arī bērnu vēlmes. Bērnu Literatūras nodaļā īstenots gandrīz viss, ko bērni zīmēja savos zīmējumos par jauno bibliotēku. Pie ieejas ir apavu skapīši, kuros atstāj apavus, lai var bez bēdas kāpt un sēdēt uz mēbelēm. Turpat blakus ir atsevišķa telpa, kur vecāki var pavadīt laiku ar pavasam maziem bērniem. Aija Žilvinska stāsta: “Jaunākais apmeklētājs pirmsdien piedzima, bet ceturtdien jau ar brāli atrāca uz bibliotēku.” Vēl bērnu literatūras nodaļā ir telpa ar kāpšanas sienu, kādu vienā Zviedrijas bibliotēkā noskatījusi kāda jaunā māmiņa. Bibliotēkas darbinieki novērojuši, ka šī sienas savu eksistenci patiešām attaisnojusi – bērni izkustas uz sienas un viņiem atkal ir enerģija palasīt grāmatas. Šeit regulāri notiek konkursi bērniem – gan radošie, gan erudīcijas.

Jaunākais darbinieks – robots Tominš. Jaunuzceltā bibliotēka apmeklētājiem durvis vēra 2021.gada augusta sākumā, un kopš tā brīža ikvienu, kas šajā ēkā iegriežas, sagaida tās jaunākais darbinieks – robots Tominš. Ikvienam apmeklētājam ir iespēja viņam uzdot jautājumus ar balsi – pajautāt, kā Tominšam klājas, kāds ir viņa garastāvoklis vai, piemēram, vecums. Uzspiežot uz robota ekrāna, iespējams iepazīties ar video stāstiem par bibliotēku, savukārt vismazākie bibliotēkas apmeklētāji labprāt izmanto Tominša piedāvāto opciju ‘padejosim’.

Randiņš bibliotēkā?
Jā! Pusaudži ar mazākiem bērniem nelabprāt grib būt kopā, tādēļ bibliotēkā atvēlēta atsevišķa telpa – jauniešu literatūras lasītava. Tā ir viena no miļākajām atrašanās vietām jauniešiem, jo tur ir iespēja

apsēsties uz palodzes un aizvilkta aizkarus. Uz palodzēm var pasēdēt draudzenes vai draugi, bet var arī pāriši, jo viņiem šeit patīk sarunāt tikšanās vietu. Iedomājieties, randiņš bibliotēkā! “Un, ja kāds pārāk ilgi aizsēžas uz tās palodzes aiz aizkarīniem, tad arī par to šajā ēkā ir padomāts, – laipni lūgti uz dzimtsarakstu nodaļu tepat aiz sienas!” smaidot teic Aija Žilvinska.

Telpas, kas uzrunā. “Ja cilvēkam par bibliotēku var būt un var nebūt viedoklis, tad par Ogres dzimtsarakstu nodaļu tas ir visiem. Vieni teic, – cik skaisti, bet ir arī tādi, kas apgalvo, ka ne mūžam te neprecētos. Tāču jāatzīst, ka to, kam patīk, ir daudz, daudz vairāk. Lielais, nedalītais logs bez ailēm rada dabas altāra sajūtu. Un katru reizi aiz loga redzama cīta bilde – atkarībā no laikapstākļiem un dienas stundas. Šajā zālē gaismas elementu pie griestiem arhitekti bija iecerējuši kā bezgalības zīmi, jo mīlestība ir bezgalīga. Bet vai tad dzīvē viss ir tik ļoti ideāli un gludi? Nē, taču. Ir gan kāpumi, gan kritumi, un tāpēc arī ir šie stūriši un asumiņi,” skaidro direktore vietniece. Šīs telpas patiešām uzrunā, un par to liecina fakts, ka 2023.gadā 42% no visiem pāriem bija atbraucēji – neviens no jaunlaulātajiem nebija deklarējies Ogres novadā.

Sagatavoja S.Karavoičika, foto – A.Kiršanovs

Vectilžas bibliotēkā

Izvēlas jaunas grāmatas spožos vākos

“Pilnīgi neticami ātri paskrējis laiks,” teic Vectilžas bibliotēkas vadītāja LILITA JERMĀCĀNE, kura nākamajā mēnesī atskatīsies uz diviem gadiem, kas aizritējuši šajā amatā.

Kur un ko esat strādājusi pirms tam?

— Pēc vidusskolas beigšanas mācījos Valmierā par skaitļojošo mašīnu operatori un, skolu pabeidzot, strādāju Balvos, Skaitļošanas stacijā. Laikiem mainoties, šī iestāde pārtrauca savu darbību, nācās strādāt dažādus darbus — esmu bijusi gan pasta nodaļas vadītāja, gan pārdevēja, gan apkopēja, gan pabūts arī bezdarbnieku rindās. 19. gadus strādāju Vectilžas pamatskolā — biju matemātikas skolotāja. Vadīju arī skolas bibliotēku, bet tas bija mazliet citādi nekā pagastā. Latvijas Universitātē esmu ieguvusī matemātikas skolotājas kvalifikāciju. Kad skolu slēdza, atkal bija jādomā, ko darīt. 2016. gada rudenī sāku strādāt Vectilžas pagasta pārvaldē par nodokļu administratori, šobrīd esmu klientu apkalpošanas speciāliste. Bibliotēkā strādāju nepilnu slodzi. Lai varētu pilnvērtīgi veikt savus darba pienākumus, pagājušā gada pirmajā pusē Latvijas Nacionālajā bibliotēkā pabeidzu profesionālās pilnveides kursus “Bibliotēku zinību pamati”.

Kas bibliotēkas darbā ir patīkams un kas sagādā ne pārāk pozitīvas emocijas?

— Ir patīkami palīdzēt cilvēkiem — sameklēt informāciju, ieteikt grāmatu. Prieks, ka varu sadarboties ar pirmsskolas vecuma bērniem. Kad uz bibliotēku atnāk mazie lasītāji kopā ar mammām, grāmatas izvēlas gan vieni, gan otri. Darbā ne īpaši patīk dokumentu un atskaišu lietas, bet, kā saka, kas jādara, tas jādara. Cipari un skaitļi nekādas problēmas man nesagādā.

Strādājot pagasta pārvaldē, esat iepazinuusi iedzīvotājus un viņu vajadzības. Vai aptuveni zināt, kāda lasāmviela interesē katru apmeklētāju?

— Jā, iedzīvotāji ir iepazīti, taču sarunas par grāmatām pārsvarā notiek, kad cilvēks ir atnācis uz bibliotēku. Pagasta pārvaldē tomēr runājam parasti par citām lietām. Iedzīvotāji vairāk sirdi *krata* sociālajam darbiniekam, pastāstot par savām problēmām un dzīves niansēm. Bibliotēkā pārrunājam, kāda literatūra apmeklētājam interesē. Pagasta iedzīvotājiem ir dažadas intereses — citam vajag grāmatu par vēsturi, citam — romantisku lasāmvielu, citam — detektīvromānu... Ir lasītāji, kuri atnākot uzreiz jautā, vai ir pieejams kāda konkrēta autora darbs. Rindas uz grāmatām pie mums neveidojas, ir bijuši tikai atsevišķi gadījumi, kad par grāmatu, ko viens jau lasa, interesējas otrs apmeklētājs. Ierasts, ka grāmatu lasītāji, ienākot bibliotēkā, vispirms dodas pie jaunākās literatūras plauktā.

Kā ir ar pasākumiem bibliotēkā — cik bieži un kādi notiek?

— Bibliotēkā katru mēnesi ir literārās izstādes, veltītas rakstniekiem, kas ir konkrētā mēneša jubilāri, ir tematiskās izstādes, gaidot gadskārtu svētkus, ir rokdarbnieku darbu izstādes. Šobrīd, piemēram, bibliotēkā ir aplūkojami Judites Mik-Griņevičas veidotie sapņu kērāji. Par pasākumiem bibliotēkā iedzīvotāji maz interesējas, iespējams, kovida laikā vairāk ir pieraduši dzivot mājās. Pagasta iedzīvotājiem mājās ir mazākas vai lielākas saimniecības, darba laukos pietiek.

Katru mēnesi bibliotēkā notiek nodarbības pirmsskolas grupas bērniem, kuru laikā lasām grāmatas, runājam par

Foto - no personīgā arhīva

Bibliotēkā. “Bērnībā man patika “Brīnumzemes” sērijas pasakas. Tagad bibliotēkā no manas bērnības grāmatām maz vairs kas palicis, vienīgi Margaritas Stārastes un vēl daži citi darbi,” atzina L.Jermacāne.

tradīcijām, bērni zīmē, krāso, veido darbiņus no dažādiem materiāliem. Pēc nodarbībām šie bērni darbiņi ir aplūkojami izstādē bibliotēkas telpās.

Vai popularizējat bibliotēkas pakalpojumus sociālajos tīklos un citviet?

— Informāciju par bibliotēku var atrast bibliotēkas mājaslapā, kur ir nepieciešamā informācija par darba laiku, kontakti, bibliotēkas lietošanas noteikumi u.c. Šogad pamazām esmu sākusi publicēt informāciju arī “Facebook” vietnē.

Par kādiem pakalpojumiem vairāk interesējas pagasta iedzīvotāji?

— Pārsvarā cilvēki uz bibliotēku nāk izvēlēties grāmatas un žurnālus. Nāk arī, lai izmantotu datoru, printeri, veiktu darbības internetbankā — apmaksātu rēķinus, sagatavotu izdrukas, izmanto arī *latvija.lv* pakalpojumus.

Bibliotēkas lietotāji lasa gan detektīvus, gan psiholoģiskos trillerus, interesē arī romantiskā un piedzīvojumu literatūra, kā arī grāmatas par vēsturi. Katram lasītājam ir savi iecienītākie autori, tā teikt, no Dainas Avotiņas līdz Dacei Judinai, Robertam Galbraitem vai Džodžo Mojai. No preses izdevumiem iecienīti ir žurnāli “Klubs”, “100 labi padomi”, “Ievas Stāsti”, “Praktiskais Latvietis”.

Kuri vecumposma bibliotēkas apmeklētāji ir aktīvāki grāmatu lasītāji — bērni un jaunieši vai arī seniori? Grāmatu piedāvājums ir pietiekams?

— Bibliotēku apmeklē dažāda vecuma cilvēki, kādu konkrētu

vecumposmu grūti izceļ. Varbūt vienīgi čel, ka pusaudži retāk apmeklē bibliotēku. Iespējams, viņiem grāmatu lasīšana šķiet par garlaicīgu nodarbi. Tālrūpos vai datoros ir pieejama īsāka informācija, ko var ātrāk izlasīt nekā grāmatu.

Grāmatu piedāvājums ir pietiekams, bet, kā saka, vienmēr var vēlēties vairāk. Ikreiz priečājos, kad varu papildināt grāmatu klāstu ar jaunām grāmatām. Esmu ievērojusi, ka lasītāji labprāt izvēlas grāmatas jaunos, spožos vākos, bet tās grāmatas, kuras jau laika gaitā ir mazliet apbružātas, paliek ilgāk plauktos.

Vai piedalāties “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā”, organizējat noslēguma pasākumu?

— Bibliotēka “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā” piedalās katru gadu — turpinām iepriekšējās bibliotēkas vadītājas aizsāktās tradīcijas. ļoti laba sadarbība ir ar Vectilžas pirms-skolas grupiņas audzinātājām un bērniem, kuri ir čakli grāmatu lasītāji. Ir arī noslēguma pasākums, kura laikā tiek pasniegtas balvīgas visiem “Bērnu žūrijas” dalībniekiem.

Ar ko labprāt nodarbojaties ārpus darba laika?

— Mīļākā nodarbošanās jau kopš bērnības — grāmatu lasīšana. Vienmēr esmu ļoti daudz lasījusi — sākot ar pasākām bērnībā, līdz detektīviem tagad. Interesē lielākoties izklaides literatūra, jo pēc darba, kur jāsastopas ar cilvēku problēmām, gribas ko vieglāku. Vēl brīvajā laikā dejoju Vectilžas sporta un atpūtas centra deju kopā “Viola”. Mēģinājumi notiek reizi nedēļā, braucam dejet arī uz kaimiņu pagastiem. Kolektīvā esam kundzes gados, kurām patik dejot.

Īsumā

Dalās adīšanas pieredzē

27.janvārī Baltinavas kultūras namā uz adīšanas darbnīcu “Baltinavas raksti” pulcējās divdesmit adītājas no Ludzas biedrības “Musturprieks”, Rēzeknes biedrības “Dzīpariņš”, Tilžas, Briežuciema un Baltinavas. Darbnīcu vadīja adīšanas meistare Anita Kaša, kura apguvusi dažādus adīšanas rakstus, daudz ir mācījusies no savas mammas, kā arī bijusi meistarklašu dalībniece un ne reizi vien dalījusies ar savu pieredzi. Darbnīcas dalībnieces apguva vecos Baltinavas cimdu rakstus, ko ierādījusi Lucija Logina — “Taurenīšus”, kā arī pašas Anitas Kašas “Robiņus jeb atlīcītās malas” un “Abrenes rakstu”. Anita uz darbnīcu bija atvedusi apmēram 100 gan pašas, gan mammas adītus cimdus, kuru rakstus ar interesi apskatīja adītājas.

Pasākumu kuplināja Aijas Keišas muzikālais sniegums – akordeona spēle un dziedāšana. Darbnīcas dalībniecēm bija iespēja Baltinavas bibliotēkā apskatīties Aijas austos lakatus un izgatavotās rotaslietas, kā arī Baltinavas kultūras namā aplūkot mākslinieces Olgas Rečes gleznu izstādi. Klātesošajiem savus cimdus un maučus izrādīja arī adītāja Elita Bukša. Rokdarbnieces dalījās pieredzē, pārrunāja darba procesu, izmēģināja konkrēta raksta apguvi.

Foto - no personīgā arhīva

Pasākuma dalībnieces. Pasākumā, kā atklāja kultūras nama vadītāja Lidija Ločmele, skanēja dziesmas un sarunas, valdīja sirsniņa un patīkama atmosfēra.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Balvenieti apmāna un izkrāpj teju tūkstoti eiro

Svešas naudas tīkotāji meklē jaunas iespējas

Valsts policija informē, ka 20.janvārī 1970.gadā dzimusie sieviete Balvos mobilajā telefonā saņēma saiti ar informāciju, ka jāierodas Zemgales tiesā. Mūspuses iedzīvotāja aizpildīja visu prasito informāciju (savus personas un bankas datus), un no viņas "SEB bankas" konta tika veikti četri naudas pārskaitījumi uz citu bankas kontu. Rezultātā cietušajai tika nodariti materiālie zaudējumi 900,37 eiro.

Balvenietis ziņu uzreiz izdzēš...

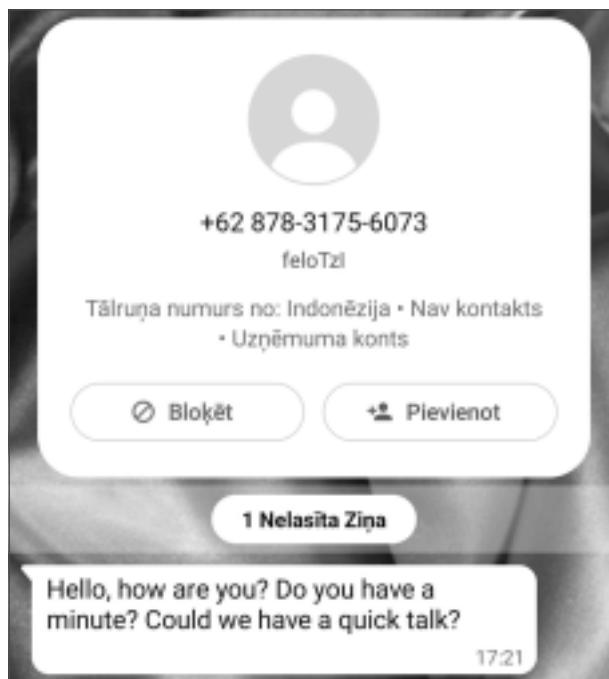
Šis stāsts nav nekas neierasts, jo krāpnieku lamatas diemžēl joprojām iekrit daudzi cilvēki. Turklat svešas naudas tīkotāji generē arvien jaunas idejas, kā apkārtēji cilvēkus. Piemēram, nupat kāds balvenietis sarunā ar laikraksta "Vaduguns" žurnālistu pastātīja par vēl vienu krāpšanas metodi. Protī, viņš, tāpat kā minētā balveniete, mobilajā telefonā saņēma izziņu ar saiti. Šajā gadījumā tas gan nebija aicinājums ierasties tiesā, bet ziņa bija noformēta "Latvijas Pasta" vārdā par sūtījumu, kas it kā kavējas. "Zinu, ka "Latvijas Pasta" interneta mājaslapas adrese ir 'www.pasts.lv', bet krāpnieku ziņā tā tikai ļoti attālināti atgādināja pasta īsto adresi. Saprotams, ka saņemto krāpnieku ziņu uzreiz izdzēsu," par savu pieredzi pastātīja balvenietis.

...bet liepājniece diemžēl uzķeras

Tikmēr kāda iedzīvotāja valsts otrā pusē – liepājniece – uz šāda paša krāpnieku izmestā āķa tomēr uzķeras. "Valsts policijā ir iesniegums no liepājniecees, kura saņēma izziņu no nezināma tālruņa numura. Tājā bija norādīts, ka viņai pienākusi paciņa, bet to nevar piegādāt, jo trūkst informācijas par adresi, tādēļ jāuzspiež uz norādītās saites. Atverot saiti, bija redzama mājaslapa, kas vizuāli atgādina "Latvijas Pasta" interneta mājaslapu. Sieviete ievadīja prasito informāciju (vārdu, uzvārdu, savas bankas kartes datus) un tajā pašā dienā konstatēja, ka ar viņas kontu veiktas krāpnieciskas darbības. Noskaidrots, ka kopumā veikti seši dažādi pirkumi, sieviete nodarot materiālos zaudējumus vairāk nekā tūkstoš eiro apmērā. Par notikušo uzsākts kriminālprocess un notiek izmeklēšana," informē Valsts policija.

Tomēr ir arī iedzīvotāji, kuri, saņemot tamlīdzīgas izziņas, sazinās ar "Latvijas Pastu" un vaicā, vai izziņu patiešām sūtījusi

šī iestāde. "Latvijas Pasts" gan iedzīvotājiem atbildēs, gan arī publiski savā mājaslapā ziņo, ka nekad ar izziņas vai e-pasta ziņu starpniecību nelūdz klientiem ievadīt bankas konta vai maksājumu kartes datus, kā arī apstiprināt darbības ar Smart-ID vai kodu kalkulatora kodu. "Tādēļ aicinām nevērt vajā tamlīdzīgām izziņām pievienotās aizdomīgās saites, kas nesakrit ar iestāžu oriģinālajām adresēm. Tāpat lūgums neievadīt apšaubāmās vietnēs savus internetbankas un personas datus, kā arī neapstiprināt maksājumus, ja neesat pārliecināti par tiem! Gadījumā, ja no bankas konta tomēr izkrāpta nauda vai veikti pārskaitījumi no svešiem kontiem, par to pēc iespējas ātrāk jāpaziņo savai bankai un pēc tam jāvēras ar iesniegumu tuvākajā Valsts policijas iecirknī vai policijai iesniegums jāsūta elektroniski," uzsver Valsts policija.

Ziņa no tālās Azijas. Kāda Balvu pilsētas iedzīvotāja janvārī uz WhatsApp saņēma ziņu... no Indonēzijas! "Kā klājas? Vai Jums ir minūte laika, lai parunātos?" rakstīja ziņas autors. "Kur krāpnieki ķem mūsu telefona numurus? Saspaida uz dullo vai kā?" jautā balveniete.

Informē ceļu dienests

Atgādinājums par bedrīšu labošanas kārtību ziemā

Iestājušies mainīgi laika apstākļi, kad sals regulāri mijas ar atkusni. Tas negatīvi ietekmē autoceļus, uz novecojuša asfaltbetona seguma un arī grants ceļiem pastiprināti veidojoties bedrēm.

Sakārā ar to VSIA "Latvijas Valsts ceļi" atgādina, ka ziemā, atkušņa laikā, uz valsts autoceļiem labo tikai satiksmei bīstamās jeb avārijas bedres. Tās aizpilda, pielietojot aukstā asfalta tehnoloģiju, ko var izmantot neatkarīgi no laika apstākļiem, tajā skaitā lietus un zemas gaisa temperatūras apstākļos. "Sākumā bedri attīra, lai tā nebūtu mitra. Tad to aizpilda ar aukstā asfalta maisījumu un noblīvē. Satiksmei bīstamo bedrīšu remonta mērķis ir novērst avārijas situācijas un nodrošināt drošu satiksmi līdz brīdim, kad laika apstākļi ļaus veikt masveida bedrīšu remontu ar karsto asfaltu vai šķēmījām un bitumena emulsiju. Tas tādēļ, jo bedrīšu aizpildīšana ar auksto asfaltu nenodrošina ilgtēriņa rezultātu. Par satiksmei bīstamām tiek uzskatītas tādas bedres asfalta segumos,

kur laukums ir lielāks par 0,1 m², bet dziļums – lielāks par 5 cm. Uz A uzturēšanas klases autoceļiem avārijas bedres tiek salabotas 24 stundu laikā, uz B – piecu diennakšu laikā, uz C – nedēļas laikā, uz D – divu nedēļu laikā. Masveida bedrīšu remonts uz melnā seguma tiek uzsākts, kad diennakts vidējā gaisa temperatūra ir virs +5°C. Bedrīšu remontdarbus veic prioritārā secībā – atbilstoši ceļu uzturēšanas klasēm un transportlīdzekļu satiksmes intensitātei. Autoceļu melnajos segumos radušās bedres A uzturēšanas klases autoceļos jāsaremontē līdz 1.jūnijam, B – līdz 15.jūnijam, bet C un D klases ceļos – līdz 1.jūlijam. No jauna radušās bedres tiek labotas visa gada laikā," informē ceļu dienesta pārstāvji.

Aicinām autobraucējus informēt VSIA "Latvijas Valsts ceļi" par satiksmei bīstamām bedrēm, šķidroni un slideniem autoceļu posmiem, zvanot uz diennakts informatīvo tālruni 80005555!

Foto - no personīgā arhīva

Foto – Valsts policija

Domā līdzi un pārliecinies! Valsts policija atkārtoti brīdinā iedzīvotājus par krāpniekiem, kuri, uz mobilo telefonu nosūtot līdzīgas izziņas, kā redzams attēlā, aicina iedzīvotājus atjaunot informāciju par pasta sūtījumiem. Atverot norādītās saites un krāpnieciskajās lapās ievadot internetbankas datus, cilvēkiem tiek izkrāpta nauda!

Foto – Vaduguns arhīvs

Informē policija

Nozog ģeneratoru

29.janvārī Rugāju pagastā 1960.gadā dzimus vīrietis konstātēja, ka no viņam piederošā īpašuma, iekļūstot mājā un sabojājot durvis, nozagts strāvas benzīna ģenerators "Honda". Nodarītais materiālais zaudējums – 430 eiro. Uzsākts kriminālprocess.

Brauc dzērumā

30.janvārī Briežuciema pagastā, pa ceļu Aususala - Breksene, 1989.gadā dzimus vīrietis vadīja automašīnu "Ford Focus" bez

transportlīdzekļa vadišanas tiesībām lieguma laikā un 2,41 promiles alkohola reibumā. Uzsākts kriminālprocess.

Notikumi Latgalē un visā valstī

Aktuālākā pieejamā informācija liecina, ka 4.februārī Latgales reģionā reģistrēti desmit ceļu satiksmes negadījumi. Ceļu satiksmes jomā pieņemti 114 administratīvo pārkāpumu lēmumi, tajā skaitā divi – par agresīvu braukšanu, bet 42 – par ātruma pārsniegšanu. Todien par braukšanu dzērumā nevienu autovadītāju Latgalē nepieķera, bet reģistrētas pa vienai zādzībai

no automašīnas un mājokļa. Savukārt visā Latvijā aizvadītajā svētdienā reģistrēti 76 ceļu satiksmes negadījumi, kuros cieta astoņi cilvēki, bet viens – gāja bojā. Tragisks negadījums notika ap pulksten 18.10 Jūrmalā, kad automašīnas "Audi" vadītājs uzbrauca gājējam, kurš notikuma vietā mira. Valsts policija izmeklē negadījuma apstākļus. Vēl 4.februāri visā valstī ceļu satiksmes jomā pieņemti 411 administratīvo pārkāpumu lēmumi, tajā skaitā 201 par ātruma pārsniegšanu, bet vēl trīs – par agresīvu braukšanu. Par transportlīdzekļa vadišanu alkohola reibumā uzsākti trīs administratīvo pārkāpumu procesi un seši kriminālprocesi.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Par glifosāta turpmāko izmantošanu

Oficiāli kaitējumu neatzīst, bet viedokļi dalās

Nav noslēpums, ka plaši izmantotā, taču pretrunīgi vērtētā nezāļu apkarotāja glifosāta izmantošana bija atļauta vēl līdz aizvadītā gada 15.decembrim. Notikušas diskusijas par to, vai to būtu jāatlauj darīt arī turpmāk, vai arī būtu jāaizliez. Dalībvalstu viedokļi, kā vēsta masu mediji, šajā jautājumā dalās. Ja tās nepanāks vienotu nostāju, lēmumu varētu pieņemt Eiropas Komisija. Vienlaikus gan skaidrs, ka Eiropas Savienībā panākt vienprātību dažādos jautājumos nereti ir liels izaicinājums, un tā tas ir arī attiecībā uz glifosāta izmantošanu.

Latvija atbalsta

Eiropas komisija iesniegusi priekšlikumu šo atļauju pagarināt vēl uz desmit gadiem, ievērojot noteiktus nosacijumus un ierobežojumus, kas regulē tā lietošanu. Desmit gadi būtu īsāks termiņš nekā maksimālais 15 gadu pagarinājums. Taču izskatās, ka dalībvalstis nav vienotas par to, vai priekšlikums ir atbalstāms. ES lauksaimniecības lielvalsts Francija ir atturējusies balsojumā par atļaujas pagarināšanu. Tai pieslejas arī Belģija un Niderlande. Tikmēr Vācija jau norādījusi, ka neatbalsta glifosāta turpmāku izmantošanu. Arī Austrija un Luksemburga balsojušas pret EK ierosinājumu. Tikmēr Zviedrija, Itālija un Portugāle ir to dalībvalstu vidū, kuras atbalsta glifosāta lietošanas pagarināšanu.

Par šo jautājumu, kā vēsta mediji, spraigas debates notika arī Eiropas Parlamentā. Deputātu viedokļi par glifosātu dalās – labējais spārns kopumā atbalsta ES priekšlikumu, bet *zajie* un kreisie sīvi iebilst pret to.

Centriski labējās Eiropas Tautas partijas grupas pozīcijas aizstāvē, Vācijas deputāts, uzkata, ka būs redzams dramatisks pārtikas cenu pieaugums, bet pārtikas cenas veicina inflāciju. Ja no darbības izņem svarīgu augu aizsardzības līdzekli, pārtikas ražošana Eiropas Savienībā klūs dārgāka. Arī lauksaimniecības nozare kopumā atbalsta EK priekšlikumu, pamatojoties uz to, ka pašlaik nav dzīvotspējīgas alternatīvas.

Zinātne kaitīgumu neapstiprina

Laikraksts "Vaduguns" sazinājās ar Valsts augu aizsardzības dienesta sabiedrisko attiecību speciālisti DACI ŪDRI, aicinot sniegt komentārus konkrētā jautājuma sakārā. Viņa apstiprināja faktu, ka darbīgās vielas glifosāts izmantošanas termiņš Eiropas Savienībā ir beidzies 2023. gada 15.decembrī. Taču EK piedāvāja apstiprināt glifosātu vēl uz 10 gadu periodu, balstoties uz vairākiem apsvērumiem.

D.Ūdre uzsver, ka glifosāts taču nav veikalā nopērkams līdzeklis un to nekaisa tā vienkārši uz lauka, bet gan lieto līdzekļus, kuru sastāvā tas ir. Var iepazīties ar reģistrēto augu aizsardzības līdzekļu sarakstu. Ir atļauta šo līdzekļu izmantošana ar glifosātu sastāvā, taču ir dažādi ierobežojumi. Bez

Fakti

- **Pašreizējā ES atļauja glifosāta izmantošanai beidzās aizvadītā gada 15.decembrī.**
- **Eiropas Komisija rosina atļauju pagarināt vēl uz 10 gadiem, taču ES valstis nav vienotas.**
- **Francija atturējās balsojumā, Vācija neatbalstīja, Latvija – atbalstīja.**
- **Lauksaimniecības nozare kopumā atbalsta Briseles priekšlikumu.**

tam speciāliste uzsver, ka jārēķinās ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA) veikto glifosāta riska novērtējumu, kurā secināts, ka glifosāta lietošana lauksaimniecībā ir droša.

Glifosāta kā ķīmiskas vielas klasifikācijas izvērtējumu veikusi arī Eiropas Ķīmikāļu aģentūra (ECHA), secinot, ka glifosāts nav kancerogēns, mutagēns vai reproduktīvai sistēmai toksisks.

Dace Ūdre uzsver, ka glifosāts ir viena no plašāk lietotajām vielām lauksaimniecībā. Pēdējos gados tiek veikts daudz pētījumu par tā īpašībām un ietekmi uz cilvēku veselību un vidi. Lai savlaicīgi nemtu vērā jaunākās zinātnes atziņas, glifosāta apstiprinājums tiek paredzēts uz

īsāku – 10 gadu – periodu nekā maksimāli iespējamo 15 gadu termiņu.

Aicina ievērot mēneša intervālu

Kāda ir situācija Latvijā? D.Ūdre skaidro, ka glifosātu saturoši augu aizsardzības līdzekļi ir vispārējais un sistēmas iedarbības herbicīdi, ko izmanto īsmūža un daudzgadīgo nezāļu un sārņaugu iznīcināšanai rugainēs, tīrumos pirms kultūraugu sējas, pirms kultūraugu sadīgšanas un sējumos 7-14 dienās pirms ražas novākšanas, ja sēklu mitrums ir mazāks par 30%. Latvijā ir aizliegts glifosātu lietot kā desikantu ražas nogatavināšanai. Visus glifosātu saturošus augu aizsardzības līdzekļus aizliegts lietot teritorijās, ko izmanto plaša sabiedrības daļa vai arī mazāk aizsargātas iedzīvotāju grupas.

Latvijas balsojums liecina par atbalstošu pozīciju glifosāta turpmākajā izmantošanā. D.Ūdre saka: "Nemot vērā ES zinātnisko un kompetento iestāžu EFSA un ECHA novērtējumu un Komisijas priekšlikumu, Latvija atbalsta Regulas projektu glifosāta apstiprinājuma pagarināšanai uz saīsinātu periodu, taču vienlaikus aicina noteikt vismaz 30 dienu nogaidīšanas periodu starp glifosāta lietošanu un ražas novākšanu."

Re, kā!

➤ Glifosāts ir plaša spektra nezāļu iznīcinātājs, kas iedarbojas uz augu, iekļūstot tā šūnās un bloķējot augu vielmaiņu, tāpēc augu noksztāt pāris dienu laikā. 2015.gada pavasarī Pasaules Veselības organizācijas Starptautiskā Vēža izpētes aģentūra (IARC) klasificēja glifosātu kā iespējami kancerogēni cilvēkiem, kas sacēla milzīgu viedokļu vētru. Lielākais glifosāta ražotājs "Monsanto" pilnībā noraidīja šo slēdzieni.

➤ Pasaules līmeņa zinātniska darba grupa novērtē glifosātu kā potenciāli kancerogēnu, bet Eiropas līmeņa darba grupa šim lēmumam nepiekrit un iesaka pat palielināt tā pieļaujamās normas.

➤ Corporate Europe Observatory raksta: "Glifosāta izvērtēšanas process Pasaules Veselības organizācijā bija caurskatāms, tā pamatā bija zinātniska metodika, un tika izvērtēts ne vien pats glifosāts, bet arī tā maisījumi (jo to nekad neizmanto vienu pašu), bet Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes vadītais process vadījis no anonīmām Eiropas un dalībvalstu ierēdņu recenzijām par slepenotiem rūpniecības iesniegtiem pētījumiem, izslēdzot glifosāta maisījumu iedarbību."

➤ Glifosāta interešu lobētāji izteikumos par tā drošumu parādās vairāki mīti, kas tiek regulāri atkārtoti.

Īsumā

Jauna kvalifikācijas sistēma veterinārārstiem

Ministru kabinets apstiprinājis Zemkopības ministrijas grozījumus veterinārmedicīniskās prakses sertifikāta izsniegšanas prasībās. Grozījumi noteikumos paredz, ka jaunajā kvalifikācijas sistēmā punktus piešķirs, balstoties uz kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumu ilgumu, tas ir viens punkts par vienu stundu. Noteikts arī, ka sertificētiem veterinārārstiem katru gadu būs jāiegūst ne mazāk kā 12 kvalifikācijas punkti.

Jaunā kvalifikācijas celšanas sistēma tiks piemērota no 2024.gada 15.jūnija visiem jauna veterinārmedicīniskās prakses sertifikāta saņēmējiem un sertificētām personām, kuras pagarinās veterinārmedicīniskā prakses sertifikāts arī pēc 2024.gada 15.jūnija, kvalifikācijas paaugstināšana būs jāveic pēc pašlaik spēkā esošās sistēmas līdz jauna sertifikāta saņemšanai vai ne ilgāk kā turpmākos trīs gadus.

Grozījumi noteikumos paredz, ka personām, kuras ir ieguvušas un uztur Eiropas vai Amerikas specializētās veterinārās koledžas diplomāta statusu, nav nepieciešams papildus apmeklēt kvalifikācijas celšanas pasākumus.

70% iedzīvotāju pusgadā izjutuši atmiņas traucējumus

Pēdējā pusgadā 10% Latvijas iedzīvotāju bieži bijuši atmiņas traucējumi, noskaidrots "Mēness aptiekas" un pētījumu aģentūras "Norstat" veikta aptaujā. 32% aptaujāto sacījuši, ka atmiņas traucējumi viņiem ir dažreiz, 35% norādījuši, ka reti, 3% – ka visu laiku. Tikai 20% aptaujāto ir atzinuši, ka atmiņas traucējumu viņiem nav.

Par atmiņu jārūpējas visas dzīves garumā, un dažādas intelektuālās papildu nodarbes, kas mudina aktīvāk darboties mūsu prātam un reizē arī atmiņai, ir aktuālās jebkurā vecumā. Piemēram, ja mazākajiem būs svarīgi iemācīties lasīt un atklāt grāmatu pasauli, gados vecākajiem možu atmiņu palīdzēs uzturēt krustvārdu mīklu minēšana, ir ieteikums arī ik pa laikam iemācīties kādas dzejas rindas, iespēju robežās sekot sabiedriskajām norisēm.

Mācības ar Eiropas Savienības atbalstu

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs sadarbībā ar Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāti īsteno mācības Lauku attīstības programmas investīciju pasākumu 2014.–2020. gadam ietvaros, kas turpināsies līdz 2025.gada septembrim.

Pasākuma mērķis ir nodrošināt profesionālās izglītības un prasmju apguves pasākumus, kas veidotu izpratni par lauksaimniecības, mežsaimniecības vai pārtikas (izņemot zivsaimniecības produktu) ražošanas, konkurētspējas uzlabošanas, kā arī zemes un meža apsaimniekošanas, vides un klimata, ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu veicinošu metožu izmantošanas, atjaunojamo energoresursu, zinātnes atziņu un jaunas prakses pielietojamības un citiem jautājumiem.

Pasākuma laikā tiek piedāvātas mācības trijos mācību blokos – lauksaimniecība, pārtikas produktu (izņemot zivsaimniecības produktus) ražošana un mežsaimniecība. Mācības notiek Latvijas novados, tostarp Gulbenē un Balvos. Obligāta iepriekšēja pieteikšanās.

Mārtiņš, Gubars	Klātavas un vīķi dzīvnieku zinātniekolana. Eriksas mācību pasākumi zinātniekības (nekipību un augkopību)	08.03.2024. - 07.03.2024.
Klātava, Rābi	Lielā laukusaimniecības prakses īstene un augkopības mācību pasākumi	12.02.2024. - 14.02.2024.
Tiņķaine, Mārtiņš Gubars	Ganīgāpūka veselības pārvalība, iekļujot dzīvnieku tenšēšanu un ēdināšanas nosacījumus (grējot, dzēlojot)	26.02.2024. - 29.02.2024.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Reklāma

Kalnieta: Latvijas pieredze Eiropā ir sadzirdēta

Sandra Kalniete

- ✓ Strādā EP Ārlietu un Starptautiskās tirdzniecības komitejās, kā arī īpašajā komitejā par ārvalstu iejaukšanos Eiropas Savienības demokrātiskajos procesos, tai skaitā plaši izmantojot dezinformāciju.
- ✓ Aktīvi darbojas Austrumu partnerības ietvaros, lai sekmētu demokrātiskos procesus tādās valstis kā Ukraina, Moldova, Gruzija un citas.
- ✓ Pārstāv Eiropas Parlamenta lielāko frakciju – Eiropas Tautas partijas grupu.
- ✓ Ierindota starp 100 ieteikmīgākajiem Eiropas Parlamenta deputātiem.

“Tas ir ļoti svarīgi, ka mēs, Baltijas un Austrumeiropas valstis, kas bijām aiz dzelzs priekšķara, beidzot esam sasniegusi tādu sapratnes līmeni Eiropas Parlamentā, Eiropas politiskajā élite un akadēmiskajā sabiedrībā, ka pirmo reizi ir notikusi oficiāla piemiņas ceremonija. Tas ir tā kā atzīšanas akts,” norāda Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete.

Citas alternatīvas mieram nav!

“Mums jāpārtrauc skandēt, ka atbalstīsim Ukrainu, “cik ilgi tas būs nepieciešams”. Mums ir skaidri jāpasaka, ka mēs atbalstīsim Ukrainu līdz pilnīgai uzvarai pār krievu imperiālismu. Kā Eiropā, tā ASV jāapzinās, ka nedrīkstam vilcināties ar finansiālo un militāro palīdzību Ukrainai – tā ir neatliekami vajadzīga, lai noturētos pret Krievijas agresiju un uzvarētu karā,” Eiropas Parlamenta debatēs Strasbūrā 2024.gada 16.janvārī uzsvēra deputāte Sandra Kalniete.

Līdzās Eiropas Parlamenta rezolūcijām, ar kurām Krievija un Baltkrievija ir pasludinātas par valstīm, kas sponsorē terorismu, Eiropas Parlamenta Starptautiskā tirdzniecības komiteja, kurā par Ukrainas jautājumiem ir atbildīga deputāte Sandra Kalniete, 2023.gadā paātrinātā kārtībā virzījusi apstiprināšanai finansiālās palīdzības programmas Ukrainai, kas palidz valstij kara apstākļos segt ievērojamu daļu no īsterīja finansējuma vajadzībām un saglabāt stabilitāti.

Pasargāt cilvēku prātus no informācijas kara

Eiropas Parlaments apstiprinājis divus deputātes Sandras Kalnietes sagatavotos ziņojumus par ārvalstu iejaukšanos Eiropas Savienības demokrātiskajos procesos, tai skaitā plaši izmantojot dezinformāciju. Ārvalstu centieni destabilizēt situāciju rada pieaugošus draudus, īpaši nemit vērā tehnoloģiju straujo attīstību un Krievijas sākto brutālo karu Ukrainā. Ziņojums ietver rekomendācijas ES dalībvalstu vienotai un neatliekamai rīcībai, lai pasargātu valstis no tieša apdraudējuma, kuru rada ļaunprātīgas manipulācijas ar informāciju.

“Teorētiskās diskusijas par riskiem un iespējamiem nākotnes konfliktiem, potenciāliem draudiem vai tehnoloģijām ir kļuvušas par realitāti – tūkstošiem ukraiņu katru mēnesi attod savas dzīvības, cīnoties par savu brīvību un visas Eiropas drošību,” uzsver Sandra Kalniete.

*Apmaksā ETP grupa

Komunisma upuru atzīšana

Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete daudzu gadu garumā, cieši sadarbojoties ar Lietuvas un Igaunijas kolēģiem, ir neatlaicīgi strādājusi pie tā, lai skaidrotu Latvijas un Austrumeiropas sarežģito vēsturi un padziļinātu eiropiešu izpratni par komunistiskā režima noziedzīgo būtību.

Pateicoties šim darbam, 14.jūnija masu deportāciju upuri un represijās cietušie Eiropas Parlamentā turpmāk ik gadu tiks pieminēti oficiālā ceremonijā. Pirmā šāda piemiņas ceremonija, lasot uz Sibīriju izsūtīto Baltijas valstu iedzīvotāju vārdus un godinot viņu piemiņu, Strasbūrā notika 2023.gada 14.jūnijā, klātesot Latvijas Politiski represēto apvienības vadībai.

Izsoles

Balvu novada pašvaldība pārdod atklātā mutiskā izsolē nekustamos īpašumus. Izsoļu norises datums – 22.03.2024.

Nr. p.k.	Nekustamais īpašums	Nosacītā cena EUR	Drošības nauda EUR	Solis EUR	Izsoles norises laiks
1.	“Apogi” Bērzpils pagastā, Balvu novadā, ar kadastra numuru 3850 002 0559, kas sastāv no vienas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3850 002 0651, 1,06 ha platībā, nedzīvojamās ēkas (ambulances), kadastra apzīmējums 3850 002 0559 001, un četrām paligēkām (kadastra apzīmējums 3850 002 0559 003, 3850 002 0559 004, 3850 002 0559 005, 3850 002 0559 006).	10 500	1050	100	plkst. 9.45
2.	Pils ielā 34, Viļakā, Balvu novadā, ar kadastra numuru 3815 004 0117, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3815 004 0117, 1090 m ² platībā, un divstāvu dzīvojamās ēkas ar pieciem dzīvokļu īpašumiem 321,79 m ² platībā (būves kadastra apzīmējums 3815 004 0117 001).	3600	360	100	plkst. 10.00
3.	Pils ielā 44, Viļakā, Balvu novadā, ar kadastra numuru 3815 004 0068, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3815 004 0068, 2313 m ² platībā, un divstāvu dzīvojamās ēkas ar tris dzīvokļu īpašumiem 198,30 m ² platībā (būves kadastra apzīmējums 3815 004 0068 001).	2300	230	100	plkst. 10.15
4.	Dzīvoklis Nr.3, Kultūras ielā 3A, Žīguros, Žīguru pagastā, Balvu novadā, ar kadastra numuru 3898 900 0164, kas sastāv no trīsistabu dzīvokļa 58,9 m ² platībā (kadastra apzīmējums 3898 003 0030 001 003) un kopīpašuma 589/11856 domājamām daļām no daudzdzīvokļu mājas (kadastra apzīmējums 3898 003 0030 001), un zemes (kadastra apzīmējums 3898 003 0030) atbilstoši domājamām daļām 126 m ² platībā.	2100	210 Reģistrācijas maksa EUR 5	100	plkst. 10.30
5.	“Pakalniņi” Lazdulejas pagastā, Balvu novadā, ar kadastra numuru 3866 004 0287, kas sastāv no vienas zemes vienības (starpgabala) ar kadastra apzīmējumu 3866 004 0266, 1,56 ha platībā	3300	330	50	plkst. 10.45
6.	“Mārtiņkalns” Mednevas pagastā, Balvu novadā, ar kadastra numuru 3870 002 0359, kas sastāv no vienas zemes vienības (starpgabala) ar kadastra apzīmējumu 3870 002 0359, 1,66 ha platībā.	4936	493,60	50	plkst. 11.00
7.	“Līgas” Briežuciema pagastā, Balvu novadā, ar kadastra numuru 3852 001 0052, kas sastāv no vienas zemes vienības (starpgabala) ar kadastra apzīmējumu 3852 001 0052, 1,21 ha platībā.	3300	330	50	plkst. 11.15
8.	“Lupīnas” Šķilbēnu pagastā, Balvu novadā, ar kadastra numuru 3882 005 0311, kas sastāv no vienas zemes vienības (starpgabala) ar kadastra apzīmējumu 3882 005 0176, 0,5199 ha platībā.	1800	180	50	plkst. 11.30
9.	“Grāvji” Susāju pagastā, Balvu novadā, ar kadastra numuru 3878 008 0220, kas sastāv no vienas zemes vienības (starpgabala) ar kadastra apzīmējumu 3878 008 0220, 2,65 ha platībā.	8500	850	50	plkst. 11.45
10.	Kustamā manta – operatīvā ugunsdzēsēju kravas automašīna GAZ 53A AC 30, valsts reģistrācijas numurs CZ3928.	1216	121,60	50	plkst. 12.00

Visiem pretendentiem līdz 2024.gada **20.marta plkst. 16.00** jāiesniedz pieteikums dalībai izsolē, jāiemaksā drošības nauda 10% apmērā no nosacītās sākuma cenas un reģistrācijas maksa EUR 20 (divdesmit eiro) Balvu novada pašvaldības, reģ. Nr. 90009115622, bankas kontā: AS “Citadele banka”, konta Nr. LV05PARX0012592970001. Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Balvu novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.balvi.lv.

Pērk

Pērk visa veida kokmateriālus ceļa malā. Samaksa krautuvē. Kokvedēja pakalpojumi. Tālr. 26699291.

Z.s "Strautiņi"
iepērk majlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

Pērk dzelzs siltumnīcas karkasu Balvos.
Tālr. 25261140.

Pērk mežu, lauksaimniecības zemi.
Tālr. 29386009.

Līdzjūtības

Tava tēva zeme sēta,
Čaklām darba rokām kopta,
Būs mūžam dzives vērtā,
Darba dailē apgarota.
Visdzīlākā līdzjūtība **tuviniekim**,
REGĪNU BROKĀNI pavadot
mūžībā.
Strupku, Apsišu ģimenes

Te paliek pagalms, manu soļu vits,
Un puķe, kam es sauli dāvājusi,
Šķiet, arī darbs ir beidzot padarīts,
Kur milot sevi esmu izteikusi.
(K.Apškrūma)

Skumju un atvadu brīdi izsakām
patiesu līdzjūtību **piederīgajiem**,
REGĪNU BROKĀNI pavadot
mūžības ceļā.
Bijušie Viļakas pilsētas domes
darba kolēgi

Uz ievu ziedēšanu viņa neatnāks,
Uz ābeļu un rožu – neatnāks,
Vairs ne uz kādiem ziediem viņa
neatnāks,

Jo viņa visiem ziedēm
ziedēs. (O.Vācietis)

Mierinājuma vārdi un domu atbalsts
klasesbiedrrei Emeritai ar
ģimeni, Genovefai, meitai
Dzintri, dēlam Dzintaram ar
ģimenēm un pārējiem
tuviniekim, māsu, māmiņu
REGĪNU BROKĀNI mūžībā
pavadot.

Vija K.

Balta ziema baltas pārslas bārsta,
Balts tavs mūžs, ar darbiem
vainagots.

Visiem mums no tava dienu pūra
Ir pa riekšavījai dots.

Kad baltā klusumā izskan atvadu
vārdi un no asaru lāsēm dziest
sveču liesmas, skumju un atvadu
brīdi dalām bēdu smeldzi ar dēla,
meitas, mazbērnu, māsu, brāļa
un visu pārējo tuvinieku
ģimenēm, **REGĪNU BROKĀNI**
pavadot mūžības ceļā.
Mednevas pagasta pārvalde

Un tagad, māmuliņ, guli, mierīgi guli
Kā pūpolis kārkla zem vēja vēdām,
Zem zvaigznēm augstām un tālām,
Zem manām bēdām.

Kad sirdi dzeļ smeldzīga sāpe,
mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Dzintaram un Diānai Šmitiem ar
ģimeni, miļo māmiņu **REGĪNU**
BROKĀNI zemes klēpi guldot.

Mednevas etnogrāfiskais ansamblis

Sastingst gaiss, ko skāra melna
ēna,
Apklust balss, kas tikko vārdus
teica.
Skumjās klusējam. Ceļš smilšu
kalnā ved.
Diena tumst un kāda zvaigzne
dziest.
Klusa un patiesa līdzjūtība **visiem**
tuviniekim, **REGĪNU BROKĀNI**
mūžības ceļā pavadot.
Viļakas pilsētas pārvalde

Vaicās zeme – kā tas var būt,
Ka tavus soļus vairs nesajūt,
Vaicās pamestā māja un dziestošā
pavarda liesma,

Vaicās – cilvēk, kur ir tava
dziesma? (A.Skalbe)

Kad sirdi dzeļ smeldzoša sāpe,
izsakām visdzīlāko līdzjūtību
dēla Dzintara, meitas Dzintras,
māsu Emeritas, Genovefas
ģimenēm un pārējiem
tuviniekim, **REGĪNU BROKĀNI**

mūžībā pavadot.
Bijušās p/s "Medneva" grāmatveži

Skujas pie tavām kājām stāstis par
vasaru, plāvām un sienā kaudzēm,
Un mēs atmiņās bridīsim visi pa
rasotām bērzu audzēm.

Un domāsim par cilvēka darbu un
mūžu.

Izsakām dziļu līdzjūtību **Birutai**
Slišānei, Egilam un Andrim
Kazinovskiem, pavadot
JURI KAZINOVSKI klausajā
mūžības ceļā.

Mednevas etnogrāfiskais ansamblis

Dažādi

8.februāri plkst. 17.30 pamatskolā
firmas "Tupperware" prezentācija.
Atlaides, dāvanas, receptes.

Maina 2-istabu dzīvokli Balvu
centrā, 2. stāvā, pret lauku
ipašumu ar zemi.
Sīkāk pa tālr. 28665428.

Atrasta GERDAS BOLOTNIKOVAS
Goda ģimenes apliecība.
Interesēties redakcijā.

Apsveikums

Ar darbu Tev ir pilnas rokas,
Ar labiem vārdiem – pilna sirds.
Ik zars no Tava dzīves koka
Tik brīnumjaukos ziedos mirz. (M.Jansone)

Mīļi sveicam **Vivinu Zelču** skaistajā dzīves jubilejā!
Ar laba vēlējumiem –
Veronika, krustdēls Aigars ar ģimenei

Pārdod

Skaldita malka. Cena
40 EUR/berkubā. Piegādes apjoms
līdz 7 berkubiem. Ir sausa.
Tālr. 25543700.

Pārdod skalditu malku.
Tālr. 28700211.

Pārdod sausu, skalditu malku.
Tālr. 26113405.

Pārdod skaldītu malku, ir sausa.
Tālr. 26550272.

Pārdod kviešus, ruzus, auzas.
Tālr. 28772537.

Pārdod sienu, salmu, skābsienu
ruļus. Lopbaribai: puscukurbieties,
kartupeļus, burkānus, graudus.
Ar piegādi. Tālr. 25442582.

Līdzjūtības

Pēkšni pārtrūkst stīga vijolei, ko
spēlē laiks.

Kaut ir diena, melns kā naktī
samācās debess vaigs.

Nelīdz lūgšanās, nedz draudi,
liktens rauto nevar siet,
Raudi, dvēselite, raudi, vieglāk būs
caur sāpi iet...

Lai mierinājuma vārdi palīdz
pārvārēt sāpu smagumu **Līgai**,
Raimondam, **brālim**, **māsām**,
pavadot **LAURI LAUSKU** Mūžībā.
Bijušie kaimiņi un draugi Supes

Mans slieksnis velti tavas kājas
gaida
pār sevi pārkāpjam,
un manā istabā viens stūrīt's klusi
raud.

Viņš raud, kā pamests raud,–
bez asarām. (Apseids)

Kad beidzies **MĀMULĀS** mūža
cēliens un viņas dvēselē dodas
debesis, patiesa līdzjūtība **Inetai**
Gargurnei un tuviniekim.

Balvu sākumskolas saime

Nē, mātes aiziešanu nevar aptvert,
Ne rokas aptvert var, ne sirds, ne
prāts...

Mēs atrākam un bridi klusu stāvam,
Un it kā elzas mūsu vārdus māc.

(Ā.Eksne)

Kad pa zaļo skuju taku Mūžībā tiek
pavadīta mīlā **MĀMULĪTE**, dalām
sāpu smagumu un izsakām
līdzjūtību klases audzinātājai **Inetai**
Gargurnei un viņas ģimenei.

6.c klasses audzēķi un viņu vecāki

Ilgū mūžu nodzīvoji,
Daudz darbiņu padarīji;
Lai nu viegli Zemes māte
Pārklāj tavu augumiņu.

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Inesei**
un māsai Adolfinai ar ģimenēm,
dēlam un mazbērniem, pavadot
mūžībā **ANASTASIJU ERCIKU**.

Anatolijs, Zina

Cik gan cilvēka mūžs ir īss:
Te saule, prieks, sapņi,
Bet pēkšņi pārdeg viss.
Prieks noriet, sazin kur pazūd sapņi,
Un saules gaisma nevis caur
stariem,

Bet pelnu atblāzmā list... (M.Svīķe)

Sērojam par mūsu drauga

LAURA LAUSKA aiziešanu Mūžībā

un izsakām patiesu līdzjūtību **Laura**

ģimenei, vecākiem, brālim,

māsām.

Viksna sportisti

Un sāpes dvēselē kā melnas pelnu
pārslas snieg.

Un smagas sakrājas,

Bet aprakdamas sagrūst.

Tik mēmi lūpas kliedz: par agru

notika tas!

Lai mierinājuma vārdi dod spēku

sāpu brīdi ģimenei, atvadoties no

LAURA LAUSKA.

2002.gada Balvu ģimnāzijas

absolventi un klases audzinātāja

V.Muldiņa

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-

SIA "Balvu Vaduguns",

R.KACĒNS

Iespēsts SIA "Latgales

Druka", Rēzeknē,

Baznīcas 28